

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Semmi sem változott

Finn harctéri jelentések szerint az oroszok szakadatlanul támadnak, egyik ezred a másik után indul rohamra a kiépített állások ellen és egyes helyeken valóságos hulláhegyek emelkednek a finn lövészárok előtt.

Az elmúlt huszonöt esztendő alatt semmi sem változott az orosz hadviselés tekintetében.

1915. karácsonya táján indult meg a nagy orosz offenzíva Bukovinában és akik akkor egy áldatlan háborúnak voltunk aktív részesei, még mindig borzalommal emlékezünk Dobronoc, Toporoc és Rarance nevekre. Kicsiny, jelentéktelen falvak, amelyek határa ezreknek és ezreknek lett temetője.

Akkor is az oroszok támadtak. Tíz-tizenkét kilométeres frontszakaszon egyszerre egész hadosztályokat vetettek a harcba, folyt a véres birok hajnaltól késő éjszakáig, napokon és napokon keresztül és éjszaka a résztvevők izgatott és agyoncsigázott képzetében — mint valamikor a catalaunumi mezőn, — az elesettek szellemei a levegőben folytatták a küzdelmet.

Tíz-tizenöt soros hullámokban özönlöttek a szegény oroszok az osztrák és magyar hadsereg állása felé, melyeket a tűzéréség pergőtüze már rég őszerombolt. Bő aratása volt a halálnak. Halottak tekintetében aránylag túltett a rémes verduni ostromon is. Csak az első orosz támadó sorok voltak felfegyverezve, a hátul utánuk kergetett katonák fegyvertelenül indultak rohamra, azzal az utasítással, hogy elesett bajtársaik puskáját vegyék magukhoz. És a mundaiba bujtatótt muzsikok mentek, mert hátukban saját gépfegyvereik halálhozó üdvözlése várta őket annak a reménye nélkül, hogy hadifoglyok lehessenek.

És folyt a harc napokon és napokon keresztül, elkieseredett magyar honvédek fokosokkal fogadták az állásaikig hatolt oroszokat, a horvát honvédek pedig élesre fent késsel védték a darab földet, melynek megtartását reájuk bízták.

Akkor is hulláhegyek emelkedtek a lövészárok előtt. Akár most Finnországban.

Akkor azt hittük, hogy soha-soha nem lehet többé oly véres karácsony.

És azóta elmúlt huszonöt karácsony, demokratikus diktatúra — oh, milyen paradoxon! — lett úrrá Oroszországban, hekatombái a rémuralom áldozatainak teremtették meg a népboldogító szovjeturak hatalmát, újra háborúba sodorták a népet és újra tíz-tizenöt soros hullámokban kergetik rohamra a katonákat és újra hulláhegyek emelkednek — ezúttal a finn állások előtt.

A szegény orosz szempontjából nem változott semmi. Apja még a cár atyuskáért halhatott hősi halált, ő maga Sztalin vagy Voroszi-lov nevével ajkán feküdhettek holtta merevedett testvérei mellé.

És bömbölnek az ágyúk, kattognak a gépfegyverek, ugatnak a mozsarak, kelepelnak a puskák, robbannak a kézigránatok és folyik a meleg emberi vér, pirosra festve a szűziesen fehér hótakarót.

Mint huszonöt év előtt. Akkor Dobronoc, Toporoc és Rarance volt a színhely. Ma hasonlóan ismeretlen, kis, jelentéktelen finn falvaeskák, melyeknek nevére újabb negyed század múlva is borzadva fog gondolni finn is és orosz is.

Genosz démonok megszállottjai üzik és kergetik halálba az egykori muzsikok helyett az elvtársakat. Csak a nevek változtak. A helyzet ugyanaz. Otthon éppen úgy anyák sírnak, feleségek borulnak gyászba, gyermekek lesznek árvák, mint huszonöt év előtt. És éppen úgy átkozzák a mai hatalmasságokat, mint annak idején az urakat. Akkor burzsuj volt, ma szovjetbiztos. Csak ennyi a különbség.

A helyzet nem változott. Akkor a bukovi-

Az orosz csapatok bevonultak Viipuriba

Az egykor virágzó kikötőváros romokban hever. A finnek új védelmi vonalon vették fel a harcot Moszkva nagy hadizsákmányt jelent

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Helsinkiből jelentik: Az orosz csapatok három oldalról heves támadásokat intéztek szombatira virradó éjszaka Viipuri ellen. A Folde sziget jegén, azután a terioki vasúti állomás hosszában és Terioki kikötőjénél, ahol az oroszok átkaroló vonalat akartak képezni. Az orosz hadvezetőség igen sok harcikocsival együtt, pihent erősítéseket vetett harcra. A támadások pénteken éjszaka már három kilométernyire megközelítették a várost és előre látható, hogy most már Viipuri sokáig nem állhat ellen.

A Messengernek érkezett távirat jelenti, hogy az orosz csapatok éjszaka benyomultak Viipuriba.

A Reuter-ügynökség moszkvai jelentése szerint az orosz csapatok sikerrel folytatták pénteken a támadásaikat Viipuri város ellen. Péntek este a város környékén több helyiséget elfoglaltak és megszállták Viipuri déli külvárosait. Hír szerint a finnek felgyújtották a várost.

A Havas-ügynökség úgy tudja, hogy az éjszaka 200.000 főnyi orosz haderő támadott Viipuri ellen.

A város elestét nem tekintik a finnek nagy szerencsétlenségeknek, mert a város mögött még több védelmi vonal húzódik el.

Helsinkiben remélik, hogy áprilisig a finnek ellen tudnak állni, amikor is megkezdődik az olvadás. Akkor a finn haderő visszahúzódhatik a harmadik és a tulajdonképpen legerősebb védelmi vonalaira.

Moszkvából jelentik: A leningrádi körzet parancsnoksága hivatalosan jelenti:

— Csapatunk elfoglalták Viipuri déli külvárosát. Az ellenség visszavonulása közben kezdi felgyújtani Viipuri városát. A finnek vesztesége 506 ágyú, 473 géppuska, 19 harcikocsi, 20 ezer lövedék, 10 ezer puská és 14 millió töltény.

Helsinkiből jelentik: A pénteki nap folyamán a harcok már csak két kilométernyire folytak Viipuritól.

A város nem tarthatja magát, de helyén a szovjet csapatok csak romhalmazt találnak. A finn csapatok teljes rendben vonulnak vissza a város alól.

Helsinkiből jelntik: A pénteken este kiadott hivatalos finn jelentés közli, hogy az oroszok pénteken egész nap folytatták heves támadásaikat főleg Viipuri irányában a karéllai szorosban. A finn csapatok súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. A karéllai szoros keleti részén visszaverték az ellenség egyik erős rohamát. A Ladoga-tó északi részén tűzérési párbaj folyt. A többi szakaszon a finnek sikeres meglepetésszerű támadásokat intéztek az ellenséges hadállások ellen. A finn repülők

több orosz katonai támaszpontot, katonai vonatokat bombáztak, amelyek erősítéseket szállítottak. A szovjetrepülők is egész nap folytatták tevékenységüket és városokat bombáztak, közben 14 polgári lakost megöltek és többeket megsebesítettek. A finnek légvédelmi ütegei és vadászpülői 14 orosz repülőgépet lelőttek és 5 további orosz repülőgép valószínűleg szintén lezuhant. A harcok során a finnek 4 repülőgépet veszítettek.

Helsinkiből jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint az oroszoknak sikerült a Muolajervi és Ajapanajervi tavak között a finn vonalakat áttörni és eljutottak a heinicki vasúti állomáshoz. A szovjet csapatok áttörték az Ajapanervi-tó és a Vuoksi-folyó közötti finn védelmi vonalat és elérték Ajrapajmo helységet. A finnek mindenütt rendben vonultak vissza hátsóbb védelmi állásaikba.

Az orosz eredmények annak köszönhetőek, hogy többszáz repülőgép és rohamkocsi támogatása mellett óriási emberanyagot áldoztak fel.

A szovjet hadvezetőség Tajpale környékén újabb offenzívát kezdett el, de a támadásokat visszaverték. Az orosz repülők a hadizónában levő finn helységeket bombázva nagy károkat okoztak. A finn repülők a szovjet front mögött levő állásokat bombázták nagy eredménnyel.

Londonból jelentik: A Times moszkvai levelezője szerint Molotov folytatni akarja a háborút és nem hajlandó felvenni a kapcsolatokat a jelenlegi finn kormányval, amelyet nem tekint törvényes kormányynak. (Reuter.)

Stockholmból jelentik: A finnországi első svéd önkéntes csapatok parancsnoka, Dyrsen altábornagy, tegnap délután az első vonalban végzett szemleútja során hősi halált halt. Dyrsen altábornagy a svéd önkéntesek első hősi halottja.

Helsinkiből jelentik: A közönség még egyelőre nem ismeri a harmadik védelmi vonal állásainak helyét. A Havas-ügynökség szerint ezek az állások Viipuri romjaitól kezdődve, a Vuoksi tóig haladnak, tavakkal és mocsarakkal telt terepen húzódva keresztül. Hozzáfüzi ehhez a Havas-ügynökség, hogy a finnek itt nagyszerű megfigyelő-állásokat rendezhetnek be, amit viszont az oroszok teljesen nélkülöznek. Ennek a védelmi vonalnak megszervezésében már hosszabb ideje dolgoznak. A finn visszavonulás oka az orosz tűzéréség megsemmisítő fölénye.

A Havas-ügynökség jól tájékozott helyről nyert értesülés alapján megerősíti azt a hírt, hogy a finn haderők elhagyták azt a védelmi vonalat, amelyet ezideig tartottak és a harmadik védelmi vonalra vonultak vissza, amely közvetlenül Viipuri közelében, a várostól keletre húzódik.

na, ma a finn harctérről jelentik, hogy az oroszok szakadatlanul támadnak, egyik ezred a másik után indul rohamra a kiépített állások ellen

és egyes helyeken valóságos hulláhegyek emelkednek a finn lövészárok előtt.

Uram, mikor jön el a Te országod?

Helsinki-ből jelentik: A kareliai földszoros nyugati szakaszán a főarvonál Viipuritól délre a terijoki vasútvonal mentén húzódik és Ajraetaeig terjed. Ezen a szakaszon az oroszok soha nem tapasztalt hevesseggel támadnak és a finnek az ellenségnek hatalmas veszteségeket okozva folytatják a visszavonulást. A finnek haditerve az, hogy méterrel hátrálva az ellenség megsemmisítően főlényes tömegeinek óriási veszteségeket okoznak és várják a valóban sürgős segítség megérkezését.

Newyorkból jelentik: A finnországra induló önkéntesek első csoportját pénteken behajózták. A Daily News jelenti, hogy svéd, finn és amerikai személyiségek közbelépése sokban hozzájárul ahhoz, hogy az önkéntesek útlevél nehézségeit elhárítsák. Az Amerikában jelentkezett sokezer önkéntes Kanadába utazik, ahova útlevél nélkül is átkelhetnek az Egyesült Államokból. Ilyen módon az amerikai pilóták, akiket Charles Seweney ezredes, a világ-

háború volt híres repülője toborzott, az európai háború színhelyére érkeztek.

Londonból jelentik: A canterbury-i érsek tegnap beszédet mondott és a Finnország elleni támadással kapcsolatban rámutatott arra, hogy az egész világ elkeseredéssel szemléli annak a tendenciának állandó súlyosbodását, amely a mostani időkben kezd szerte a világon megnyilvánulni abban, hogy

egyes hatalmak, amelyek azt hiszik magukról, hogy elegendő nyers erővel rendelkeznek, arra igyekeznek ezt az erőt felhasználni, hogy más hatalmak szabadságát és függetlenségét megszüntessék.

A finn népnek tudnia kell, hogy a szövetségesek győzelmével a brutális erőszak uralma is véget fog érni és Finnország is visszanyeri szabadságát és területi épségét.

A német légiflotta több angol hajót elsüllyesztett

A béketervet készítő Tawistok lord nem állott összeköttetésben Németországgal. Berlinben közzétették az első háborus időszak mérlegét.

A Radar hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A hivatalos harctéri jelentés a következőket mondja: A nyugati arcvonalon nem történt említésre méltó esemény. A német légi haderő felderítő repüléseket végzett az egész Északi-tengeren, az Orkney szigetekig. Ez alkalommal a német repülőgépek sikeres támadásokat hajtottak végre különféle katonai pontok, angol hadihajók, valamint angol hadihajók által kísért kereskedelmi gőzösök ellen. Egy gőzös azonnal elsüllyedt, egy másik hajón tűz ütött ki és további négy hajó súlyos rongálásokat szenvedett úgy, hogy valószínűleg ezek is elsüllyedtek. Az ellenséges repülőgépek Németország felett éjszaka tett repülései során, az egyik ellenséges repülőgép Hollandia felett távozott el.

A francia hivatalos jelentés a következő: Az éjszaka egészben véve nyugodtan telt el.

LÉGI ÜTKÖZET AZ ANGOL PARTOK FELETT

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium jelentése szerint ma két német repülőgép szállt el az északnyugati partok közelében. Ugyancsak ma, reggel hat órakor, erőteljes ágyúzás hallatszott a berwicki körzetben. Az egész partvidéket bevilágította az ágyúk tüze. A lakosság felriadt és a tengerpartra tödült, mert mindenki azt hitte, hogy tengeri ütközet szentanuja lesz. Az ágyúzás egy óra hosszat tartott. Azt hiszik, hogy a német repülőgépek brit hajókat támadtak meg. Az angol vadászrepülőgépek azonnal felszálltak és csak néhány óra múlva tértek vissza kiindulási helyükre.

Péntektől szombatira virradó éjjel angol katonai repülőgépek újból átkeltek Németország felett, most már negyedik nap az utolsó öt nap alatt. A légügyi minisztérium közlése szerint az angol gépek egész éjszaka Közép- és Északnyugat-Németország felett tartózkodtak és Berlint ezen a héten negyedszer keresték fel.

GÖRING TÁBORNAGY LÁTOGATÁSA A NYUGATI FRONTON

Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy a nyugati arcvonalon végzett egy heti szemleútja után visszatért Berlinbe. A vezértábornagy megtekintette az arcvonalon levő légi haderőket, a nyugati tengerpartokon lévő erődítéseket és védelmi ütegeket. A vezetésnek és a legénységnek háláját fejezte ki az eddig is tanúsított hősiességükért és a birodalmi vezér nevében vaskeresztekkel osztozott ki azok között, akik különösen kitűntek magukat a harcokban. Göring tábornagy látogatása nagy lelkesedést váltott ki a légi haderő és szárazföldi hadsereg katonái között. A hír, hogy a tábornagy a harctéren tartózkodik, gyorsan elterjedt a polgári lakosság körében is és a lakosság, amikor a tábornagy visszatért, nagyszámban vonult ki az útvonalakra és lelkesen ünnepelte a német légi haderő főparancsnokát.

ANGOL BEKETERV.

Londonból jelenti a Reuter ügynökség, hogy politikai körök nem tartják komolyan azt a béketervet, amelyet a „keresztény Európát ujjaépítő

tanács” Tawistoch lord elnökletével készített. Ez a tervezet az angol sajtóban csak mérsékelt érdeklődést keltett és a Times úgy ír róla, mint a német propagandaügynökségek által sugalmazott váladkozásról. Az állítólagos béketerv, amelyről az a hír járja, hogy teljesen fedi a német felfogást, lényeges pontjaiban a következő:

1. A csehszlovák állam visszaállítása, azzal a feltétellel, hogy semleges marad.
2. Független lengyel állam, mely utat kapna a tengerhez és joga volna a Visztula folyó használatához.
3. Németország Ausztriában népszavazást rendelne el, de nemzetközi beavatkozást nem tűrne.
4. Németország kész a lefegyverkezésre, ha a többi hatalmak is ezt teszik.
5. Németország kész belépni a Népszövetségbe, ha ez a szervezet korrekt magatartást tanúsít vele szemben.

A háboru első hat hónapjának mérlege

Berlinből jelenti a DNB: Az összes németországi lapok nagy cikkekben foglalkoznak azzal a ténnyel, hogy Sumner Welles éppen akkor érkezett Berlinbe, amikor a háború kitörésének hat hónapos fordulója van. Annak a háborúnak, amelyet Németország kénytelen szabadsága védelme érdekében viselni. A féleves forduló alkalom arra, hogy megcsinálják ennek az időszaknak a mérlegét. Ez — politikai körök véleménye szerint a következőkben foglalható össze:

1. Anglia és Franciaország meggyőződhetett róla, hogy Németországot sem katonai, sem gazdasági téren le nem győzheti.
2. Az angol flottának mindinkább növekvő veszteségei azt igazolják, hogy Németország megtorló intézkedései a törvénytelen angol tengerzár ellen kezdenek olyan helyzetet teremteni Nagy-Britanniában, amilyent hiába igyekeztek megvalósítani a német birodalomban.
3. A német haderő készen áll és várja a pillanatot, amikor elhatározó támadást intézhet. Senki sem tudja, hogy mikor fog bekövetkezni ez a támadás, de mindenki meg lehet róla győződve, hogy ez felül fog múlni mindent, amit eddig a katonai műveletekről elképzeltek.
4. Időközben bekövetkezett az, ami előre látható volt: Anglia nem talál kivezető utat a jelenlegi kényes helyzetből és ezért kétségbeesetten és brutálisan keresi annak a lehetőségét, hogy két fronton indítsa meg a harcot, amit megkísérelt akkor, mikor Lengyelországot hihetlenül rövid idő alatt megsemmisítették.
5. A semlegesek elleni fenyegetések olyan mértékben növekednek, amilyen mértékben Anglia helyzete napról-napra bizonytalanabbá válik. Politikai körök tisztában vannak azzal, hogy Anglia ebben is téved. Ha azonban Angliának a lengyel példa után is sikerülne a jelenleg még semleges államok között segélycsapatokat kapni, az áldozatot ezek a semlegesek fogják meghozni. Egy ilyen kísérlet azonban csak igen ke-

Kérje mindenütt a hírneves

Dr. AMBROZI FÉLE KÜKÜLLÓMENTI FAJBOROKAT!

Kapható minden jobb vendéglőben, bodegában és üzletben vagy közvetlenül dr. Ambrozi Alfréd küküllómenti szőlőgazdasága és borpincészeténél, Medias

6. Németország kész megvizsgálni azokat a javaslatokat, melyek az elsőrendű nyersanyagoknak a gyarmatokról való beszerzésére vonatkoznak és ez esetben elállna a gyarmatok visszakövetelésétől. Kiköti azonban, hogy ezeket a nyersanyagokat ne aranyban kelljen fizetni.

Az angolok tudni vélik, hogy ezt a tervezetet néhány Németországban élő angol állampolgár szerkesztette, akiknek egyike Gordon Camming, a brit fasiszta párt egyik vezéralakja, s egyideje a német rádió angolnyelvű hírközlője. Hivatalos angol körök hangsúlyozzák, hogy Anglia békecékjait Chamberlain miniszterelnök és Halifax lord külügyminiszter a közelmúltban pontosan körvonalazták.

Berlinből jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint német körökben alaptalannak minősítik az angol lapok azon híreit, hogy Tawistock lord összeköttetésbe lépett a dublini német követséggel és hogy német részről békejavaslatot nyújtottak volna át neki.

NAGY TENGERI CSATA VÁRHATÓ A DÉLI TENGEREN

Newyorkból jelentik: A Newyork Times montevideói tudósítója jelenti, hogy az elmúlt éjjel minden előkészület megtörtént a Polonio foktól (Uruguay) 200 mérföldnyire várható tengeri ütközetre. Montevideóban azt állítják, hogy

egy nagy német csatahajó, két tengeralattjáró kíséretében a brizillai partok mentén Rio Grande de Sulnál feltűnt.

A hadihajó dél felé halad, a tengeralattjárók pedig a hadihajó két oldalától négy mérföldnyire hajóznak. A lap hozzátézi, hogy montevideói tengerészeti körökben azt állítják, miszerint 3 angol és 2 francia hadihajó tartózkodik a partok közelében féluton Montevideo és Punta del Este között.

vessé ellensúlyozná azt, amit a német birodalom Oroszországgal való barátsága révén nyert. Ez a barátság nemcsak Németország keleti határait biztosítja, hanem lehetetlenné teszi Anglia azon tervének megvalósítását is, hogy a birodalom lakosságát kiéheztesse.

6. Katonai felsőbbrendűségének és gazdasági sérthetlenségének tudatában Németország maga, de Európa összes fiatal nemzetei, elsősorban pedig a fasiszta Olaszország, örömmel és bizalommal tekintenek az első hat hónap után a várt döntés elé.

AZ IDEGEK HÁBORÚJA . . .

Brüsszelből jelentik: Belga politikai körök az idegek háborúja egyik epizódjának jelentik azt a hírt, hogy a holland kormány a hágai német követség jegyzékét nyújtott át, amelyben bejelenti, hogy

Németország erőiesen fog fellépni mindazon semleges államokkal szemben, amelyek az Anglia által bevezetett tengeri bizonyítványok rendszerét elfogadják.

Feltűnőnek tartják Brüsszelben, hogy a német követség Brüsszelben semmiféle jegyzékét nem adott át és Berlin Belgiumban nem tett hasonló diplomáciai lépést.

A VILÁGHÁBORÚBÓL ISMERT HALLE-HÁZASPÁR EURÓPÁBA JÖN

Newyorkból jelentik: Két híres amerikai, a Halle-házaspár, akik az entente oldalán a világháborúban is nagy szolgálatot tettek, újból megkezdik tevékenységüket. A Halle-házaspár a Conte di Savoia óceánjárón elindult, hogy Franciaországba menjen. A világháború idején Halle-né Amerikában nagy gyűjtést rendezett, amely 4 millió dollárt eredményezett a francia jóléti alapok javára. Abban az időben Hallené tizennyolcszor kelt át az Óceánon minden veszéllyel dacolva és

6 volt az egyetlen nő, akinek megengedték, hogy Verdun ostroma idején a várban maradjon.

Franciaország angyalának nevezték. A férje frontszolgálatot teljesített és küzdelme során több ízben megsebesült. (Rador.)

KÉSIK AZ ANGOL EXPEDÍCIÓS HADSEREG

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium jelenti, hogy elkerülhetetlen késedelem miatt az expedíciós hadsereg bizonyos számú katonája, akiknek pénteken kellett volna megérkezniük, csak szombaton szállnak partra. Arról, hogy mi okozza a késedelmet, a jelentés nem nyújt bővebb felvilágosításokat.

Egyes dolgok ugyan nélkülözhetők

de hiányukat mégis érezzük. Ilyen a Franck kávépótlék is, nélküle az igazi kávé elképzelhetetlen.

Olaszország tiltakozik szénzállítmányának angol részről való elkobzása ellen

Rotterdamból elindulnak Olaszországba a német szénrel telt hajók

Londonból jelentik: Valamennyi angol lap hangsúlyozza a brit kormányt az elhatározását, hogy

a jövőben nem engedi meg a német szénnek tengeri úton Olaszország felé való szállítását, miután ezt az elhatározását már múlt év novemberében közölte. Három hónap óta Nagy-Britannia nem gátolta a német szénnek Olaszországba való szállítását, mert azt remélte, hogy Rómával megegyezhet és az angol szén ellenében olasz ipari termékeket kaphat. Olaszország azonban gyümölcsöt és más élelmiszereket ajánlott fel, de Nagy-Britannia mégis reméli, hogy sikerül a megegyezést létrehozni. Németország szempontjából az Olaszországgal való kereskedelem rendkívül fontos, mert a Ruhr-vidékről 9 millió tonna szenet szállított évente és ebből 5-6 millió tonnát tengeren. Olaszország a háború kitörése óta megkísérelte, hogy Saar-vidéki szenet importáljon, de ezt a módszert el kellett ejtenie, miután a svájci vasutakon nehézségek keletkeztek.

A News Chronicle azt írja, hogy Nagy-Britannia háborúban áll és nem elégedhet meg fél rendszabályokkal. A németeket meg kell gátolni abban, hogy idegen devizákhoz jussanak és erre a célra minden lehetőséget fel kell használni. Nem akarunk keletkezéseket okozni a semlegeseknek — írja a lap —, de az Altmarkkal kapcsolatos incidens beigazolta, hogy Nagy-Britannia ragaszkodik jogainak tiszteletbentartásához.

Rómából jelentik: A Popolo di Roma a Nagy-Britannia által Olaszország számára történő német szénzállítmányok ellen elhatározott ostromzár intézkedésekkel foglalkozva, hangsúlyozza azt a hibát, amelyet az angol sajtó követ el, amikor kapcsolatot vél felfedezni az olasz-angol kereskedelmi egyezmény és a német szénzállítmányok ellen elrendelt ostromzár intézkedések között. „Csupán véletlen találkozás — írja a lap, — az amit az angol sajtó kidomborít, mert ha másként lenne, ebben a körülményben rendkívül kevés diplomata ereszakos kényszer alkalmazását kellene felfedezni. Egyébként Olaszország már bebizonyította, hogy tud visszavágni. Az összes londoni lapok megemlékeznek, hogy Itália az Egyesült Államokkal tárgyalásokat folytat szénvisszárlásról és hangoztatják, — anélkül, hogy bizonyítani tudják, — hogy Olaszország nem csinál jó üzletet, ha ilyenirányú megállapodást köt.

Rómából jelentik: Hivatalosan jelenti, hogy az Anglia által az olasz tengerhajózás ellen alkalmazott intézkedések következtében, különös tekintettel a szénrel kapcsolatosan tett intézkedésekre, az olasz külügyminisztériumban

Magas jugoszláv és bolgár kitüntetések adományoztak az uralkodók Horthy magyar kormányzóknak

Budapestről jelentik: Annak ellenére, hogy Horthy Miklós magyar kormányzó, országzásának 20 éves fordulóját minden ünnepléstől mentesen óhajtott megülni, Budapest összes templomaiban hálaadó istentiszteletet tartottak és a társadalmi egyesületek is díszgyűléseket rendeztek. A magyar kormányzó kihallgatáson fogadta a törvényhozás két házának elnökeit, a kormány tagjait Teleki Pál

tiltakozó jegyzéken dolgoznak, amelyet az olasz kormány vasárnap küld el az angol kormányhoz. (Rador.)

Amszterdamból jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol rendelkezések ellenére a hajók Rotterdamban tovább folytatják rakodásukat német szénrel.

Pénteken délelőtt három olasz hajó indult el német szénrakománnyal. A péntekről szombatra virradó éjszaka lázas sietséggel rakták be a szenet a hajókba. A holland lapok szerint az olaszok semmiféle idegességét nem tapasztalnak, gyorsan, de nyugodtan dolgoznak. Várható, hogy a szombati nap folyamán számos olasz hajó hagyja el német szénrel terhelve a rotterdami kikötőt. (Rador.)

gróf vezetésével, valamint a diplomáciai testület és a honvédség főparancsnokait. A jugoszláv követ ez alkalommal átnyújtotta a kormányzó herceg által adományozott Karagyorgyevic csillagrendet a legmagasabb jugoszláv kitüntetés, a bolgár követ pedig a bolgár uralkodó kitüntetését, a Cyrill és Methodius szentek nagykeresztjét a láncsal, amelyet csak uralkodók kaphatnak meg. (Rador.)

Az olasz és angol kormány hadihajókat küld a Fekete-tengerre

Londonból jelentik: A reggeli lapok jelentése szerint Anglia az 1936-os montreuxi Dardanella-egyezmény záradéka alapján engedélyt kért a török kormánytól arra, hogy hadihajókat küldhessen a Dardanellákra át a Fekete-tengerre, az ott közlekedő kereskedelmi hajók védelmére. Állítólag az olasz kormány is hasonló lépéseket tett Ankarában.

Rómából jelentik: Illetékes körökben megerősítik a hírt, hogy az olasz kormány a montreuxi egyezmény alapján a török kormánytól azt kérte, hogy hadihajói a Dardanellákra át bemelessenek a Fekete-tengerre.

1. Olaszországnak biztosítania kell fekete-tengeri forgalmát arra az esetre, ha a jelenlegi

nemzetközi vizálynak előre nem látható fejleményei támadnának.

2. Olaszország nem maradhat közömbös tekintetben, bármiféle esemény adódnék a Közel-Keleten, vagy a Balkánon.

Az olasz kormány többek között kérelmét azokra az információkra is alapítja, hogy Anglia is hasonló kérelemmel fordult Ankarához. (Rador.)

Milánóból jelentik: A Le Temps római tudósítója azt jelentette, hogy

Olaszország a Közel-Keletre irányítja figyelmét,

mire a Popolo d'Italia azt válaszolta, hogy ez nagyon természetes, mivel ezek a területek szoros kapcsolatban állanak a Földközi-tenger keleti részével és a Szezi-csatornával, amely Olaszország egyik fő közlekedési útvonala. Nagyon természetes tehát, — írja az olasz lap — hogy

Olaszország nem érdektelen Weygand tábornok manővereivel és az angol-francia diplomáciai akciókkal szemben.

A Le Temps azt állítja, hogy ha a Közel-Keleten konfliktus törne ki egyrészt a nyugati szövetségesek, másrészt az orosz-német szövetség között, Olaszország, amely állandóan kihangsúlyozta kommunistaellenes magatartását, dilemmába kerülne. E megállapítással szemben a Popolo d'Italia válasza így hangzik:

1. Olaszország éppen olyan antibolsevista, mint antidemokrata.

2. Látunk kell, hogy Olaszország földközi-tengeri érdekeit Franciaország és Anglia, vagy pedig Oroszország veszélyezteti jobban.

3. Amit azelőtt a belső ellenségre vonatkoztatunk, az most a külső ellenségre vonatkozik és pedig megöljük azt, aki érinteni merészel Olaszországot. (Rador.)

Hitler kihallgatáson fogadta Sumner Welles

Az amerikai államférfi két és fél órát tárgyalt Ribbentrop német külügyminiszterrel

Berlinből jelentik: Ribbentrop külügyminiszter és Welles Sumner amerikai külügyi államtitkár tegnapi tanácskozása két és fél óra hosszat tartott. A megbeszélés után Welles fogadta az amerikai újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy

a megbeszélés rendkívül barátságos légkörben folyt le és nagyon érdekes volt. A késő délutáni órákban Welles a német külügyi államtitkárral folytatott megbeszélést.

Welles szombaton délelőtt Hitler birodalmi vezér fogadta kihallgatáson.

Dörnberg protokollfőnök felkereste az Adlon-szállóban levő lakásán az államtitkárt és vele

együtt tette meg az utat az új kancellária palotájába. A palota díszudvarán felvonult az államtitkár előtt a kancellár személyes testőrségének egyik százada és tisztelgett előtte. Meissner államminiszter és Brücker, a kancellár első szárnysegéde vezették Welles Sumnert a birodalmi vezér elé. A megbeszélésen jelen volt Kirk, az Egyesült Államok berlini ügyvivője, Ribbentrop külügyminiszter, Meissner államminiszter és Schmidt dr. miniszter, aki a tolmácsi szerepet töltötte be. A birodalmi vezér hosszabb beszélgetést folytatott az amerikai államtitkárral és távozásakor a díszőrség ismét tisztelgett előtte. (Rador.)

VASÁRNAPI-LEVÉL

IDEGES TAVASZ VÁRÁS

Márciusban vagyunk, mögöttünk három szörnyű hónap. Még most is hideg van, különösen az éjszakák fagyosak, de nappal már néha süt a nap és a fehér hó lassan eltűnik, mint valami fájó emlék, amelytől szívesen szabadulunk. Hivatalosan csak március 21-én üdvözölhetjük az első tavaszi napot, addig olyan várakozási időben vagyunk, túl a télen és kívül a tavaszon, talán ez az időjárás „Senki földje”. Más esztendőben felszabadult lélekkel vártuk a természet újjáébredésének nagy játkát, kitáguló tüdővel szívtuk magunkba az első könnyű szellőt és szinte megfiatalodva, megizmosodva, vágyakkal és reményekkel eltelten mentünk a tavasz felé. Most pedig, valami megdermesztő, ijesztő lidérc ül a mellen, rettegünk a tavasztól, titokzatos rémnek látjuk, amely fekete lepelben jön hozzánk, gyászosan, a halál fagyos lehelletével. A tél kegyetlen hidegével „tilost” jelzett a rohanó eseményeknek. A végzetes tragédiák megállni kényszerültek a nyílt pályán, a keményre fagyott föld, a hegy gyé tornyosodott hó és a vastag jégpáncél megállított és elaltatott minden cselekvést, a halál vasszekerere vesztetelt és télen unalomban várta, hogy a tavasz eltakarítson minden akadályt. A tél örömtelenségében talán ez még valamelyes vigasznak látszott. Most azonban tavasz kezdődik, a pusztítás szemafor jelzője már szabaddá tette a pályát, a harcokocsik, mint nyugtalan paripák már toporzékolnak. Közeledik a halálos tavasz, hogy rettentés ölelésével megfojtja az életet.

Az ujsághasábkorról vastag címek ordítanak felénk: tavasszal megkezdődik az akció mindenfelé, Döntést akarnak kierőszakolni nyugaton, északon és keleten. Politikusok, hadvezérek és gazdasági szakértők nyilatkoznak, hogy a télenléteget cselekvés váltja fel. Rádiók harsogják a fülünkbe, hogy nagy események várhatók és a készülődés olyan óriási arányú, amilyent még nem látott a világ. Csillagászati számokat tárnak elénk acéllá varázsolt milliárdokról, amelyek csak arra várnak, hogy adott jelre elinduljanak és a pusztítás démonát hozzák az ezer sebből vérző, beteg kínban vergődő földre. Végteleben nyúló tehervonatok viszik a katonákat, a fiatal életüket a gigászi vágóhídra, óriási Leviathan-hajók úsznak a tengereken, gyomrukban emberrel és anyaggal, folyik a nagy átcsoportosítás, az elrendezés, összevonás, pontosan működik a félelmetes gépezet, amelynek kerekai nem anyák könynyéből, hitvesek féltéséből, szeretők sóhajából állnak, hanem rideg számokból, száraz adatokból, hivatalos jelentésekből. Itt állunk a tavaszvárásban bémultan és kábultan és szeretnénk megállítani a napot, hogy ne süssön, ne csókolja puhára az avart, legyen inkább örök tél és soha el nem múló hideg, mert a nap szerelmes és boldogító csókja a rombolás gyászos palástját borítja a földre.

Mi lehet tavasszal? Mit hozhat a tavasz? Mit várhatunk márciustól? Kínzó kérdések zúdulnak ránk és égetnek, mint a szörnyű bizonytalanság. Szeretnénk logikusan, világosan gondolkodni, egyszerű magyarázatokat találni, megnyugodni valamiben, ami biztos és szilárd, de minden ilyen kísérlet csak gyenge erőlködés. Itt állunk a nagy ismeretlen előtt és reszketünk tőle, mert tudjuk, hogy könyörtelen, félelmetes, nem ismer sem Istent, sem embert, sem hitet, sem szeretetet. És idegesen vizsgáljuk a térképet, nyugtalanul futja át szemünk az ujságok tudósítását, félve kapja el fülünk a rádió szavát. Talán Keleten lobog fel a tűz, ahol a mindenható petróleumért halnak meg majd tizezer-számra szöke oroszok, szikár törökök, nevető franciák, komor kanadaiak, távoli ausztráliai emberek, négerék, arabok és hinduk. Vagy a fehér északon változtat temetővé újabb városokat a magashól aláhulló bombazápor. Helsinki, Petsamo, Stockholm, Upsala, Bergen, Osló is Viipuri sorsára jutnak és széles bulvárikaikon temetetlen hullák merev szemében bámul bele fénytelenül az égen aranyító tüzes gölyöbba? Ki tudja, mit hoz a holnap? Ki láthatja, sejtethi, érezheti, hogy milyen meglepetéssel köszönt ránk a tavasz. Vagy a Maginot- és Siegfried-vonalak biztos beton ágyaiból bujnak elő a felszínre a csukaszürke és fűzöld emberek, hogy marcangolják, tépjék egymást, mint deliriumos őrültek? És Strassburga, Metzre, Saarbrückenre, Karlsruhe, Belfortra, Müllhaussra vár a végzet, hogy eltemesse őket a vér és vas árja? Talán a mosolygó flammand és holland mezőket önti el a pusztító vész, amelyben Breughel vidám parasztjai hullanak el Dürer derűs parasztjaival együtt? Vagy talán a világnak egy másik sarkán szökik magasra a lángoszlop, hogy felperzsellen civilizációt, kulturát műveltséget, fejlődést? Nem tudjuk, nem tudhatjuk.

Csak állunk és várunk. Csak tántorgunk a szakadék szélén és keressük az őrangyal, aki vigyáz ránk és visszahúz bennünket a szakadék széléről. De az őrangyal nem jön, mert őt is behívták katonának és simogató meleg kezébe hideg gépfegyvert nyomott a nagyvezérkar.

Jó volna megegyeszer örülni a tavasznak. Sétálni gondtalanul az uccákon, vizsgálni a fákat, hogy mikor bujnak elő a gyöngye rügyek, kitárni szívet-lelket, hogy a nap jól járja át, hogy felszárítsa a tél még itt settenkedő hidegét. Nem félni, nem reszketni, nem rohanni zöld cédulával a kézben a katonai hivatalba, várva a beosztást, hanem boldogan üdvözölni a természet csodálatos színeváltozását. Germinált, az isteni varázslatot, amely mindent megfiatalít, megszépít, újjáteremt. Jó volna újra gondtalanul élni, szeretni, hinni és remélni. Nézni kicsiny gyermekek gyámoltalan lépéseit, ártatlan állatkölykök hancurozását, színes pillangók repdeső játékát, mámorosan magunkba szívni virágok illatát, élni, élni, ismét emberré lenni, úgy mint régen, nagyon régen, mint — egy év előtt is. És elfeledni acélesőt, ekrazitáport, dinamit-orkánt, nem hallani vízbefulladó tengerészek utolsó Miatyánkját, nem látni rombadőlni békés lakóházat, nem nézni özvegyek és árvák könnyének csorgását, kiszakadni ebből az átkozott rosszból és belesüppedni az áldott jóba. És jó volna egyszer megint szélesrehuzott szájjal, nagyot és egészségeset kacagni.

Mindez csak álom és elérhetetlen vágy. A Tegnap elmúlt és ezer rendelet, törvény, szabály, korlátozás figyelmeztet józanul és hidegen a Mára. Roskakat léptekkel botorkálunk a tavasz és tél közötti „Senki földjén” és akasztófa humorral dudolgatjuk a kabaréköltő érzélgős sanzónját:

— Csak tavasz ne lenne sohasem...

Károly Sándor.

Üde és fiatalos

lesz a fáradtság óráiban is, ha arcának frissességét és szépségét a **KHASANA** arc és ajakruzs-al kiemeli.

Idő, víz és csókálló a KHASANA.

8 egyéni színárnyalatban áll rendelkezésére!

KHASANA

A film fővárosának, Hollywoodnak legújabb eseményei

AZ AKADÉMIA 1939-es RANGLISTÁJA

A hollywoodi filmakadémia minden esztendőben ranglistákat bocsát ki. A legnagyobb érdeklődést a színészi teljesítményekre vonatkozó rangsor kelti. Az 1939-ben megjelent 750 hollywoodi film közül az első díjat Bette Davisnak, az utolsó években feltűnt kiváló sztárnak ítelték, a Dark Victory című filmben teljesített alakításáért.

Második a listán Irene Dunne a „Várlak” című filmben nagy sikert aratott alakításáért, a harmadik Greta Garbo, a „Ninocska” hősnője, negyedik Greer Garson, aki az „Isten vele tanár úr”-ban a feleséget játszotta és az ötödik Vivien Leigh, a nálunk még nem játszott „Elfújta a szél” főszereplője.

A férfiak listáján Robert Donat az első (Isten vele tanár úr), a második Clark Gable (Elfújta a szél), harmadik Laurence Olivier (Merle Oberon partnere a „Szédítő magasságok” című filmben). Mickey Rooney a negyedik és James Stewart az ötödik helyet foglalja el a ranglistán.

HARMINC ÉS FELES A MÜTEREMBEN

Az új Chaplin-film felvételeinél megcsodáltak az érdeklődők egy valódi harminc és feles ágyút, vagy ahogy a háborúban becézték, Bertát. Európából hozatták ezt az ereklyeszámbe menő híres fegyvert, amely fontos szerepet játszik Chaplin új filmjében, a „Diktátor”-ban.

ÉRDEKES VÁLAS

A táncosfilmek híres primadonnája, Ginger Rogers, Fred Astaire partnere, néhány nap óta

Renóban, a válóperes házastársak paradicsomában tartózkodik. Válik az urától, Lew Ayrestől jól informált körök szerint a választ rövidesen új házasság követi: Ginger Rogers férjhez megy Walter Plunkett filmvállalkozóhoz.

A VILÁG LEGGAZDAGABB ÖRÖKSŐNŐJE HOLLYWOODBAN

Barbara Hutton, akit a világ leggazdagabb öröksőnőjének tartanak, miután ő fogja örökölni a Woolworth-milliókat, néhány hétig Hollywoodban tartózkodott. Haugvitz-Reventlov gróf elvált felesége sokat mutatkozott a filmsztárokkal, különösen pedig a kis Deana Durbin-nal kötött barátságot. Greta Garbo-val is sokat látták uszodában és teniszpályán. Az exgrófnőről most az a hír van elterjedve, hogy rövidesen férjhez megy Alfred Vanderbilthez, a híres Vanderbilt-család egyik nőtlen tagjához, aki hozzá képest szegény ember. Mindössze húszmillió dollárja van.

WILLIAM POWEL VÖLEGÉNY

William Powel, rövidesen megnősül. A menyasszonya Diana Lewis. A műteremben ismerete meg a fiatal színésznőt.

WALT DISNEY ÚJ FILMJE

Walt Disney új, egész műsort betöltő trükk-filmjét most mutatták be Newyorkban. A kritika szerint, kivéve a zenei részeket, az új film sokkal jobb, mint a „Hófehérke és a hét törpe”.

CAPITOL MA A POLLO

A KANADAI NAGYENI

Nagyszerű bécsi vígjáték, tele humorral és vígsággal. A főszerepekben Adele Sandrock, Ralph Arthur Roberts, Charlotte Daudert, Jack Trevor

A POSTAKOCSI

Az amerikai filmművészet egyik legjobb és legszebb alkotása. A főszerepekben: CLAIRE TREVOR — JOHN WAYNE
Rendezte: John Ford

A temesvári görög keleti szinódus világi tagjai

A temesvári görög keleti püspökség szinódusának egyházi tagjait még február elején megválasztották és azok névsorát annak idején közöltük. A később megválasztott világi tagok névsorát most hozták nyilvánosságra. Ez a következő: Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Baran Coriolan dr. főpolgármester, Porumb Nestor dr. ügyvéd, Dobrin Casius dr. ügyvéd, Ursu Nicolae tanár, Stefanu Stefan nyugalmazott tanító, Mocsonyi Antal miniszter, Rafiroi Remus jószágigazgató, Borca Dimitrie dr. orvos, Mercea Victor dr. ügyvéd, Iancu Alexandru dr. ügyvéd, Gruescu Liviú dr. orvos, Gropșianu Ilie dr. ügyvéd, Marin Ioan dr. mérnök, Cosma Aurel dr. ügyvéd, Craciunescu Petru főszolgabíró, Chiu Petru igazgató, Bucatura Marius igazgató, Murgu Stefan tanító, Baba Petru főszolgabíró, Ramneantu Pavel tanító, Ionescu Iuliu dr. vezérfelügyelő, Caltun Iancu tanár, Rosu Gheorghe bankigazgató, Bocu Sever volt miniszter, Petrovici Gheorghe főszolgabíró, Galu Vasile ügyvéd, Radoi Nicolae jegyző, Blidariu Teodor igazgató, Minda Floria fölműves, Bucurescu Teodor tanár, Morariu Alexandru dr. közjegyző, Dobosan Ioan dr. ügyvéd, Bejan Silviu igazgató, Puscaru Vasile igazgató, Balta Coriolan dr. ügyvéd, Bogdan Ioan dr. állatorvos, Manta Pavel dr. főszolgabíró, Ciugudean Alexandru birtokos és Izraila Petru tanár.

106 esetben Titeanu aláírását hamisította Alboteanu

Bucurestiből jelentik: Victor Alboteanu és bűntársai ügyében a vizsgálat a vége felé közeledik. A vizsgálóbíró által kirendelt írásszakértők beterveztették jelentésüket, amelyből kitűnik, hogy

Alboteanu 106 esetben hamisított Titeanu Eugen nevében rendeleteket.

A vádlott nem elégedett meg a hamisításokkal, hanem igen sok esetben főnökének,

Titeanunak aláírását is ráhamisította az iratokra.

Erre nézve a vizsgálat során Victor Alboteanu kijelentette, hogy felhatalmazása volt Titeanutól az aláírásokra. A vizsgálat befejezése után az iratokat átteszik az ügyészséghez.

A rioi rejtély

Budapest nagy szenzációja

A rioi rejtély

a híres és közkedvelt sztárok nagy filmje,

A rioi rejtély

LÉNI MARENBAACH, a legújabb és legszebb filmszínész első filmje,

A rioi rejtély

Petrovich Szvetiszláv, Camilla Horn és Werner Fueterer sztárokat mutatja be

A rioi rejtély

című slágerfilmben táncol ITA RINA, a Hindu Síremlék híres táncosnője

A rioi rejtély

Ma és minden nap a

SCALABAN

Jegyek egész nap elővételben válthatók. Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek.

Vasárnap délelőtt 11 órakor, valamint hétfőn és kedden d. u. csak 3 órakor

Hófehérke és a 7 törpe

KALODONT fogkö ellen

Franciaországban is bevezetik az élelmiszer-jegyrendszert

Önkéntes munkaszolgálat után kötelező munkaszolgálat következik Reynaud pénzügyminiszter nagy expozéja

Párisból jelentik: A Havas távirati iroda jelenti: Reynaud, Franciaország pénzügyminisztere a rádióban nagy expozét tartott, amely alkalommal Franciaország pénzügyi helyzetét ismertette. Megállapította, hogy Franciaország pénzügyi helyzete a lehető legjobb. A háború valamennyi költségét az adójövedelmekből és a felszerelési költségekkel fedezték és a havonta szükséges nyolc milliárd frankot továbbra is ezen a módon fedezik. Franciaországban az élet normális keretek közt folyik. A rendes ipari termelés csökkent, mert

Franciaországban jelenleg ötmillió ember teljesít fegyveres szolgálatot

és a munkások százazrei dolgoznak hadianyag gyárakban. Gazdasági téren szükségesnek mutatkozott bizonyos korlátozó intézkedések életbeléptetése. A fogyasztást szabályozni és arányosítani kell. Ezért életbeléptetik Franciaországban a jegyrendszert.

Ezt az intézkedést az óvatosság és a célszerűség diktálja, azért, hogy Franciaországban nagy élelmiszerkészleteket halmozzanak fel. Erre annál inkább szükség van, mert Németország gazdasági háborút indított Franciaország ellen.

Majd így folytatta a pénzügyminiszter:

— A német hadsereg nem támad. Talán azért, mert egy új Verdun bekövetkezéséről fél? Nem azért. Hitler német kancellár január 30-iki beszédében kijelentette, hogy a lengyelországi sikerrel befejezett hadjárattal Németország szabaddá tette hátát és teljes erővel fordulhat Franciaország felé. Hitler beszéde után azt lehetett volna várni, hogy a nyugati offenzíva hamarosan be fog következni. Azonban

a német hadsereg nem támad és nem is fog támadni tavasszal sem.

Ebben a várakozásban azonban céltudatosság és szándékos tudatosság van. A németek azt hiszik, hogy a háború következtében a francia lakosságra nagy teher szakad és nem fogja elviselni tudni a megpróbáltatásokat. Hitler azért vár, mert arra számít, hogy a francia nemzetben a szenvedés széthúzást és egyenlenséget fog okozni. A francia népek

meg kell mutatnia, hogy öntudatosan viselkedik. Egy háborúban a nélkülözés egy lépés a győzelem felé.

— Hitler kancellár azt reméli, hogy megverheti Franciaországot, ha annak tartalékai kifognak, de ebbeli várakozásában csalódnai fog. Néhány napon belül általános népszámlálás kezdődik, hogy ennek alapján

az egyéni fogyasztásra vonatkozó jegyeket kiadhassuk.

A vendéglőkben korlátozni fogjuk az élelmiszerbőséget és korlátozni fogjuk a magánszemélyek benzinfogyasztását is, mert takarékoskodni kell tartalékainkkal. Minden pazarlás a jelenlegi körülmények között bűn és minden megtakarítás értéket jelent a harc szempontjából. Nem elég azonban a fogyasztás korlátozása, hanem

többet kell termelni,

elsősorban pedig hadianyagot és olyan cikkeket, amelyek feltétlenül szükségesek az ország számára. A kivételt sem szabad elhanyagolni, a földművelést pedig minden tekintetben támogatni kell. Eppen ezért felhívással fordulok a nőkhöz, akik a földművelésben és az iparban alkalmazhatók. A munkaügyi miniszter jegyzékét állított össze azokról az iparágakról, amelyekben bizonyos százalékig nőket kell alkalmazni.

Ha az önkéntes munkaszolgálat nem hozná meg a kellő eredményeket, nem fogunk habozni, hogy bevezessük a kötelező polgári munkaszolgálatot.

Anglia és Franciaország között az együttműködés minden részletében ki van dolgozva és mód van arra, hogy ez az együttműködés a háború után is fennmaradjon. Ilyen módon a közösen kivívott győzelmet nem fogjuk elveszíteni, mint 1918-ban a „gyenge farkasok” győzelme nemcsak Franciaország, hanem minden egyes francia tönkretételét is jelenti. Ez a háború, amely most folyik, kegyetlen és perfid. Bármilyen belső egyenetlenkedés katasztrófát jelenthet számunkra. Mutassuk meg az ellenségnek, hogy ismét csatlakozott a franciákban. Mutassuk meg, hogy több bátorságunk, erőnk és fiatalságunk van, mint nekik. (Rador.)

Az új francia tavaszi divat már a háború jegyében alakult ki

Uj színek: katonakék, szürke, khakizöld, gárdavörös. — Eiszakadás a sablontól. — Törekedés az újszerűségé. — Mire készülnek a viághírű szalónok

Páris, február hó. Páris nem izgul fölöslegesen. Hamar napirendre tér az események felett. A háború első napjai megdöbbeneték ugyan a szenzibilis franciát, de most már a humoránál tart és a Maginot—Siegfried-vonal harcáról tréfás rajzok és viccek jelennek meg a lapokban. A hadiállapotot viszont a világhírű divatipar nagyon komolyan fogta fel. Azonnal beszüntette a munkát és részben vidékre költözött vagy a hadi-konfekcióipar szolgáltába állott. Amint azonban eljött a demikoilekció ideje, visszatért Párisba.

A párisi nagy szalónok szakítottak az uniformizálással, mely pedig minden háború kísérője szokott lenni. A háború inkább az elnevezésekben és a színekben hagyott nyomot. Így például Lanvin szőrmecsozáinak Carlie, Ultimatum, Warsowie, Pologne neveket adott. Uj színek a katonakék, katonaszürke, gárdavörös, királyvörös, khakizöld és kedveltek még a feketesárga, az úgynevezett Polonaise

A MAISON HEIM

mint eddig is, előszeretettel a fiatalság részére dolgozik. Színeiben a tavasz sárgás-zöld tónusai vezetnek. Azonkívül a szürkének egy friss változatát, a „Muette”-et, egyaránt fehér vagy színes díszítésekkel kombinálja. Estélyi ruháinál azonban a fehér és fekete szín dominál. Gyapjuruháit rendkívül egyszerűek és praktikusak, délutáni ruhái estélyi ruhának is viselhetők, olyanok, mint amilyenben ma az igazi parisienne öltözik. Legnagyobb sikerük volt az angolos, köröskörüli derékban is hósos fekete csipke és muszlinruhák, amelyekhez fehér pikémelényt és kélzét adott. Anyagai között legnagyobb újdonság — melyet csak nála láttunk — a „gyapjutüll”, egy nem gyűrődő kékítőnek ható vékony anyag, melyekből hímzéssel díszített délutáni ruhák készültek. Természetes, hogy a híres Heim-féle „Jennes-Filles”-ruhák most sem hiányoztak a bemutatójáról. Heim mutatta be a legtöbb szőrmecsoportot, melyet úgy kabáthoz, mint kosztümhöz lehet viselni. Nagyszerűen hatottak az újszerű francia eljárással készített nyúlzsőrméi, melyek nemes szőrmé benyomását keltették.

LANVIN,

aki egyike a legexkluzívabb és a legigényesebb vevőkörrel rendelkező ruhatervezőknek, az idén is briliáns kollekcióval jött ki. Anyagaiban feltűnően sok a gyapjujersey. Pasztellszínekben kívül sok fekete-fehér, feketesárga és fehér-fekete-piros szinkombinációt mutatott.

Érdemesek az egész csipőt befedő és hátul is elhelyezett mély zsebek, melyek legtöbbször elállnak és változatos gombolással díszítettek. Kosztümjein gyakran féloldalasan, ferde vonalban három-hat változó tónusu zsebet helyez el. Nagy sikere volt egy svéd szürkékék gyapjuösszetesnek, melynek térdig-érő kabátja citromsárga jerseyvel volt bélelve. A ruha elején két sor saját színű és felül két sárga gomb volt. Az öveit is a két szín dominálta. Több ruháján szerepeltek övre akasztott tarisznyazsebek és a szoroson egymás mellett elhelyezett gombdíszítések. Legérdekesebb volt egy sima, középkék ruhán háromszínű, bőrvöve akasztott három különböző színű zseb. Hímzésül az elütti színű keresztöltést használja. Nyári shantungokon sötétkék, fehér és piros színeket alkalmaz. Ugyanezeket a motívumokat használja az estélyi ruhák payette-hímzéseinél. Sok fehér jersey estélyi ruhát mutatott be, háromnegyedes egyenes köpennyel, melyeket ugyancsak színes hímzéssel díszít. Anyagban most is sok tűzött cirét használ. Fehér nyári köpenyeit fekete asztrachánal zsőrmézi.

MOLINEUX

mint ő maga mondja, teljesen függetleníti magát a sablonoktól és újdonságokra törekszik. Egyébként amerikai vevői részére külön speciális kollekciót készített. Nappali ruháinak kidolgozása részleteiben finom, de mégis a praktikusságot szolgálja, a mai időknek megfelelően. Sok sötétkék díszítéssel. Együttesek kabátja ugyanabból az anyagból készülnek, mint a ruha. Legszebb darabját finn nemzeti színek díszítik.

Estélyi ruhái kétféle hosszúságban, földetseprően vagy bokán felül érően készülnek. Nagyon szépek rózsaszínű moiré keppjei, melyeket fehér és fekete csipkeruhákhoz mutat. Legnagyobb sikere volt egy, a sárga szín három tónusát képviselő estélyi ruhának, melyet „lealkonyuló napsugár”-nak nevezett el.

PAQUIN

kollekcióját a harmónia és egyszerű vonalvezetés jellemzi. Stílusos sport- és utazókosztümjei nagy

szerepet kapnak ide bemutatóján is, melyek két tónusú pasztellszínekben — szürke, beige és banán — készülnek. Nagyon sok skót mintát és anyagot használ. Kosztümkabátjai gyakran a skót szoknyától eltérően egyszínűek. Egyébként az ilyen összeállítású kosztümjein kívül a skót mintájú anyagokat sima kosztümök és ruhák díszítésül is felhasználja. Az együttesek angol szabásúak. Ezek kabátjai flanellből, vagy tweedből készülnek, nehezebb kreppruhával. Meg kell említenünk mint újdonságot a féloldalt csukódó spencereket, melyek háromnegyedes ujjal, többféle variációban, jerseyből, moiréből készülnek, pasztell és sötét színekben, nagy rökagallérokkal.

A garden-partyra és Campagne-ra készült ruhái jóval bokán felül érnek, anyaguk organdi vagy krepp, fordulatnál kilátszik alóluk a sokfodru, pikáns, intim fehéremű. A háború alatt divatbajött „petit-diner”-ken viselt ruhák nehéz kreppből, szaténból és átlátszó jersey-transparentból, kis kabátal, estélyi kosztümökként szerepelnek, aránylag gazdag payettdíszítéssel. A régi estélyi ruha típusa taft derekú és gazdag chantilly-csipkéből készül. Ugyanezeket az ideákat látjuk egynemű délutáni ruháján is.

ROBERT PIGUET

színei skarlátvörös, tengerészkek, homokszürke, fehér és fekete. Szoknyái lényegesen rövidebbek és feltűnően bőveek. Díszítésre leggyakrabban piét és tűzéseket használ, melyeket kosztümjein és ruháin is alkalmaz. Vannak ruhái, melyek végig piével készülnek. Kosztümjeit és azok blúzeit sok és változatosan elhelyezett zsebek díszítik. Különlegessége a vállzseb. Ruháihoz készült rövid kabátok együttesen kosztümként hatnak. Kollekcijában nagyon sok japános szabású blúzt, ruhát és köpenyt mutat be. Estélyi ruháiban nála is sok a kosztüm, ezeknek aljai hátul bő szabásúak. Legjellemzőbb újdonsága a „Gilet de valet de chambre”, az inasmellény, melyet délutáni és estélyi ruháihoz készít, rózsaszín-fekete, kék-fekete csíkozással. Főképp fényes szaténból.

MADELEINE DE RAUCH

a nagyszerű sportruhatervező sok kékítő és kékítő-szővetdíszítésű kosztümöt mutatott be. Mint a többi párisi ház, a zsebek alkalmazását ötletesen variálta. Kevesebb háromrészes utazókosztümöt, de annál több sportkosztümöt készített, ruha komplé módra, melyek egészen újszerűek voltak. Mély kivágásos sportruhái alatt pullóvert viseltet. Blúzeit citrom-, kék- és téglaszínű összeállításban készíti. Kosztümjein az öv alatt hátul kis zsebeket helyez el. Köpenyeit leggyakrabban kétsoros gombolással készíti. Ezek közül legérdekesebb volt egy sötétkék, keresztbezárt gombolós kabát, fehér gombokkal, mely csipőn alul az öv alatt visszahajlólag felgombolódik. Idei kollekciójában teljesen mellőzi az estélyi ruhákat, viszont majd minden darabját monogrammal látja el.

PATOU

kosztümjeihez aljig érő kepeket is mutat, vállon sok piével. Többretegű zsebet alkalmaz az imprimé-ruhához is, melyeknek rekeszszerű részei elő színben vannak beállítva. Modelljein gyakori a saját anyagból készült hurokátfüzés, melyet a ruha elején helyez el. Kosztümjeinek kabátja nem testhezálló, legtöbbször csipőig érő, reverjük széles. Szoknyái bőveek és húzottak. Bolerókat is mutat, ő is szeret kétszínű anyagból dolgozni. Ruhái élénkek, változatosak és főként fiatalosak. Az imprimé-anyagjaiban ezidén is dominálnak a virágminták, virágszirom-kompozíciók és vonalas apró pontos elgondolások. A prémerakás, helyett sötétzsinű kabátjain sujtáshímzéseket alkalmaz. Kosztümjeinél a szvettert is használja blúz helyett, de ezek nem egyszínűek, hanem a nyakban és ujjakon mintáztattak, főleg skót motívumokkal.

Összegezve a látottakat, megállapíthatjuk, hogy az 1940-es divat optimista és függetleníti magát a nehéz háborús időktől. A széplábu hölgyek örülhetnek, mert az aljak ismét rövidebbek és bővebbek.

A háborús idők csak az mutatja, hogy a divatbemutatókon, az estélyeken és a szórakozóhelyeken sok hölgy az auxiliary corps, vagy a vöröskereszt uniformisában jelenik meg. Solymos Jolán.

A legnagyobb

RADIO

szaküzlet.

Részletfizetés, csere.
Néprádió: 3000 lei.
Pimisoara, I., Piata
Bratianu

ELECTRON

Kedacic Viktor

Temesvár régi társadalmának, a századforduló ügyvédi együttesének közbecsült tagja, Kedacic Viktor dr., hosszas és kinos szenvedés után 77 éves korában meghalt. A kivételes tehetséggel megáldott, rendkívül képzett és sokat olvasott, mélységes muzikalitással bíró férfiú közel negyven éve szobájához láncolva töltötte életét, mert megfázásból kifolyólag inzuszorodást szenvedett és mindkét lábára megbénult úgy, hogy képtelen volt járni. A belvárosi Eminescu-uccai, egykori Damaszkin-féle házban lévő emeleti lakásában élte le életét, mondhatni négy fal között és ennek ellenére bámulatos szellemi élnkség, vidám, friss jókedély, magyaros nótakedv jellemezte és nagyszámú barátai, akik rendszeresen meglátogatták, mindenkor egy kivételes szellem csodás hatását vitték magukkal.

Kedacic Viktor szlavóniai származású és mint kis gyermek került szüleivel a Bánságba; apja határőrvidéki kapitány volt. A kis Viktor a temesvári piarista gimnázium növendéke lett és az első osztályban még egy szót sem tudott magyarul. Tanára, Zver Endre, felkarolta a síró fiút, külön foglalkozott vele és a tanév végén Viktorka a magyar nyelvből már jutalomkönyvet is kapott. Az éleseszű gyermek a harmadik osztályban együtt járt a mai magyar irodalom ősz fejedelmével, Herczeg Ferencsel. A gimnázium elvégzése után Kedacic a budapesti egyetem jogot hallgatott, kitűnő eredménnyel tette le vizsgáit és megszerelte az ügyvédi oklevelet.

Tanulmányai befejeztével visszajött Temesvárra és egy ideig Gvika Imre dr. vármegyei főügyész ügyvédi irodáját vezette, majd önálló irodát nyitott. A társadalmi életben rövidesen rendkívül népszerű lett, lelkes tagja volt a Filharmonikának, a zenei és kulturális életnek és kiváló jogász tudása révén is hamarosan ismert, közbecsült lett. Sűrűn szerepelt műkedvelői előadásokon, pompás alakítást nyújtott népszínművekben és csillogóan szép hangja, szívből jövő éneke mindenkit meghódított. Kedvelt szórakozása volt a vadászat és halászat is és egy alkalommal halászás közben annyira megfázott, hogy inzuszorodást szenvedett és attól kezdve lábai megbénultak. Az agilis, életvidám férfiú ezen időtől kezdve élete legnagyobb részét ágyhoz kötötten volt kénytelen tölteni. Felesége hűséges ápolása és önfeláldozó gondossága, valamint nagyszámú barátainak szeretetteljes társasága közben teltek az évek, évtizedek. Legjobb barátai közé tartozott Kayser Lajos nagyprépost, akivel annak idején együtt járt iskolába és aki rendszeresen meglátogatta. Betegsége ellenére annyira rajongott a zenéért, hogy zenekedvelő barátait meghívta, gyakran valóságos kis hangversenyeket rendezett otthonában.

Az utóbbi hónapokban állapota egyre rosszabbodott, kimondhatatlan fájdalom kínozta éjjel-nappal és az orvosság már nem használt. A napokban állapota válságosra fordult, teljesen legyengült, elvesztette eszméletét és akik körülötte voltak, mélységes fájdalommal látták, hogy Kedacic Viktor elérkezett élete utolsó napjaihoz. Kayser Lajos nagyprépost a halállal küzdező beteget meggyóntatta, majd Plesz József kanonok-plébános feladta neki az utolsó kenetet. Ekkor már beállott az agónia.

Pénteken délután a nagybeteg rövid időre visszanyerte eszméletét, környezetét azonban már nem ismerte meg. A haláltusa éjfélt után véget ért és Kedacic Viktor a hajnali órákban örökre elszendergett. A holttestet szombaton délelőtt a belvárosi katolikus temetőbe szállították, a Schlauch-kápolnában ravatalozták fel és onnan ma, vasárnap délután öt órakor temetik. A gyászszertartást Plesz József belvárosi kanonok-plébános végzi. A gyázmise az elhunyt lelki üdvéért kedden, e hó ötödikén, délelőtt kilenc órakor lesz a belvárosi plébániatemplomban és azt Kayser Lajos nagyprépost mondja.

Régi és mai semlegesség

Ki merne ma komoly jóslásokba bocsátkozni Európa politikai jövője felől? Ugy, amint ma állanak a figurák az óriási sakk-táblán, bárminő kifejlésre fogadna is valaki, egyforma esélye lehetne rá. Az úgynevezett háborús célok, amelyekről folyton hallunk, — ha komolyan hinni lehetne bennük, — adhatnának ugyan némi útbaigazítást. De ez a nemzedék, amely átvészelte a világháborút és következményeit, nagyon is jól tudja, mit tartson az előre hirdetett „igazságos” célok értékéről.

Az eljövendő Európa térképét ma még sűrű köd takarja szemünk elől, de a nemzetközi események zürzavarából: ágyúk bömbölése, bombák robbanása, derékban tört hajó-óriások pusztulása, haldoklók halálordítása pokoli zajából most mintha valami tiszta hang — talán biztató harang-csendülés — hallatszana. Prózára váltva ezt a költői képet, valami homályos ok következményeképp reményünk ma a jövőben erősebb, nagyobb annál, mint amennyit meg tudnánk okolni a számító ésszel. Ez a homályos ok arra biztat bennünket, hogy az a térkép, minden mai és eljövendő pokol dacára, nem lesz nagyon rossz.

Ma még csakugyan nem tudjuk bizakodó érzésünket a reálisan megokolt valóságok birodalmába emelni. A hadviselő felek ígéreteikben, mint már említettük, — ha feltételezzük is a jóhiszeműséget — nem lehet megbízni. A győzők lélektanához tartozik, hogy nem tartják be ígéreteiket. A hadviselő, amikor már győző lett, más emberré változik át. Ő maga észre sem veszi ezt. Sajnos, az érdekeltek annál inkább.

Ha feltesszük, hogy egyik sem győz, ez az eset valószínűen az állam-egvéni cselekvések véres korszakát jelentené s könnyen Hobbes mondatát testesítené meg: Bellum omnium contra omnes, mindenek harca mindenek ellen. Jaj lenne ekkor Európának!

Félénk s letagadott béke kísérletek is „kísértének” folyton, de sikerükben azok sem bíznak, akik elindítják nehéz útján. Az angol világ-erő és az óriássá nőtt német élettér-igény állanak szemben. A harc életre-halálra megy. Megalkuvásos béke kizárva. A Pokol híres mondatát némi átalakítással elmormolhatjuk: Ti, akik ebben reménykedtetek, hagyjatok föl minden reményvel!

A hadviselő felek tájáról tehát aligha érkezett felénk a reményt keltő harangszó, a lelkünkben csendülő bizakodás forrását máshol kell keresni.

Európa mai helyzetének különösen újszerű vonása a semlegesek. Habár a több, mint két évtizede elviharzott nagy-háborúnak szintén voltak semlegesek, ezek és a mostaniak között, összeérve őket, lényeges különbségek állapíthatók meg. Elsősorban szembeötlő a számbeli különbség. Ma sokkalta több a semleges hatalom, mint akkor volt. Ma tehát jogosan beszélhetünk a háború elszigeteltségéről, bármilyen óriási méretű is az. Hogy ez a különbség megmarad-e mindvégig, erre most lehetetlenség „igennel” vagy „nemmel” felelni. Egy szerényebb szót azért talán megkockáztathatunk. Annyit mondhatunk, hogy: reméljük! Ez a remény komoly, ténybeli tünetekre támaszkodhatik. A két semleges nagyhatalom, az Egyesült Államok és Olaszország közül az utóbbi lábhoz tett fegyverrel, készenlétben áll a beavatkozásra, de alighanem csak végső esetben mozdul meg, részint, mert ezzel az egész kontinenst magával rántaná a fegyveres viszályba, másrészt jogos igényei kielégülését mostani magatartásával jobban véli szolgálni. Az előbbi pedig, az Egyesült Államok, sokat tanult a nagy háborúból s következményeiből. Mindenesetre nehezebben csalható a táncba, mint huszonhárom év előtt. A kis államok pedig örülnek majd, ha mindvégig megtarthatják semleges mivoltukat.

A számbeli különbségen kívül és felül minőségbeli változások is észlelhetők a régi és a mostani semlegességben. Valahogyan szellemileg más a mai semlegesség. A régieket merev, szinte azt lehet mondani: halott passzivitás jellemezte, szemben a maival, amely mozgékony, aktív, tehát élő.

Ha ez a megkülönböztetés példára szorul, összehasonlíthatjuk az északi államok: Svédország, Norvégia, Dánia húsz év előtti magatartását a Balkán mai semlegességével. Az kényelmes, nyugodt, páholyban ülő semlegesség volt, ez nyugtalan, mert ha szükséges, meg is akarja védeni semlegességét.

De a lényegbe vágó különbség a múlt és jelen között mégis másban van. A húsz év előtti hallgatag, sőt meglapuló volt, a mostani semle-

gesség bátor és beszédes. Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke január elején, a 76-ik amerikai kongresszus harmadik ülésén elhangzott beszédében ennek a bátor és állást foglaló semlegességnek valóságos programját adja. Amerika — mondja — nem akar a háborúba belésozódni, de „nagy különbség van a között, hogy Amerika kívül maradjon a háborún és a között, hogy a háború bennünket egyáltalában nem érdekel”. „Legkevesebb, amit tennünk kell, más nemzetekkel együtt a béke megszerzésére irányuló fáradozás”. „Hangsúlyozom — mondotta még, — hogy a mi nemzetünkre vár a feladat az alkalmas pillanatot felhasználva a világ békéjének megújítására”. „Nem szabad, hogy legyen olyan nemzet, amely fenyegetve érezhesse magát a jövőben a fegyverek ereje által, mert minden nemzeteltérést békés tárgyalások útján kell majd elintézni!”

Hull akciója, amely a semlegesek megszerzésére vonatkozik s szintén Roosevelt-től eredő megbízatás, valóban klasszikus példája a mozgékony semlegességnek.

Az európai körútra kiküldött Welles amerikai államtitkár valóságos vizsgálóbírói szerepet kapott Roosevelt-től. A francia lapok máris sietnek kijelenteni, hogy Franciaországnak

„Semmiféle veszedelem nem származhatik a dunai és a balkáni államoktól”

Bucurestiből jelentik: A L'Independence Roumain mai számában a következő cikk jelent meg:

„A közelmúltban úgy látszott, hogy Délkelet-európát súlyos veszély fenyegeti. A Duna-vidéki és a Balkán országok 1939 évben bizonyos — részben jogosult, részben túlzott — aggodalmakat tápláltak, amelyeknek közös oka az a nyugtalanság és bizonytalanság volt, amely egész Európát uralta, valamint az a „dinamizmus”, amely bizonyos hatalmak részéről nyilvánult meg és amely feltűnést keltő változásokat hozott az európai helyzetben. Ezek a változások területi eltolódásokat is eredményeztek. Az „idegek háborúja” tájékoztatást eredményezett és a legkülönbözőbb riasztó hírek kerültek forgalomba. Anélkül, hogy túlzott derűlátást kockáztatnánk, azt hisszük, nyugodtan állíthatjuk, hogy a nyugtalanságnak ez az időszaka elmúlt, Európának ebben a részében,

ahol megtalálták a jó előjelnek mondható egyensúlyt. A tények teszik lehetővé ezt a megállapítást. A belgrádi tanácskozás után a Balkán-szövetség bebizonyította életerejét a béke megvédésének szolgálatában, valamint azt, hogy megértést keres szomszédjával.

Olyan erő ez, amely napról napra növekszik, úgy erkölcsi, mint katonai szempontból itélve meg a helyzetet. A dunai és balkáni államok, amelyek

még nem részesei ennek a szövetségnek, alkalom adtán

bizonyosságot tettek a körülmények egészséges megértéséről.

Ezek az országok határozottan lemondtak az ellenségeskedés szelleméről, amely az erőszak szándékának gyanuját kelthette volna fel. A béke érdekét ezentúl minden más megfontolás elé kell helyezni.

Semmiféle veszedelem nem származhatik tehát a dunai és balkáni államoktól. Hasonlóképpen nem jelölhető meg valamely fenyegetés a nagyhatalmak részéről.

A hadviselő felek egyike sem gondol arra, hogy kiszélesítse a katonai arcvonalat és új kockázatokat vállaljon. A dunai helyzet szilárdsága csodálatosan megfelel érdekeinek. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a leghatalmasabb és legtevékenyebb semleges ország,

Itália különösképpen gondot fordít ezen vidék békéjére,

amelynek egyensúlya életérdekei közül számosat érint. Mindezek a megállapítások arra a következtetésre vezetnek, hogy a háború veszedelme eltávolított közeünkől, ami az összes érdekelt országok kormányainak előrelátásából és bölcsességéből adódik”.

**ASTHMA KÖHÖGÉS
MEGHÜLÉS SZAMARKÖHÖGÉS
ELLEN HASZNALJON**

Thymus

CUKORKAT

KAPHATÓ
GYÓGYSZERTÁRBAN
ÉS DROGÉRIÁBAN

nincs semmi takargatni valója, természetesen Angliának sem s minél szélesebb körű lesz a vizsgálat, annál nagyobb meglepédest kelt az Angliában és Franciaországban.

A reményt keltő harangszó eredetét, a lelkünkben csendülő bizakodás forrását talán itt kell keresnünk, a semlegesek bátor és beszédes semlegességében. Mostani magatartásuk, ha tartós és szilárd, biztosít arra, hogy a békekötéskor az ő kívánságuk mérséklő hatással lesz a győztes hatalom akaratára. **Bérczy Lajos**

Corso moziban

Broadway rózsája

Vasárnap 11 órakor
17 leies helyárrakkal

Huckleberry
Finn kalandjai

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapiakat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr

A szél

A hajam szél cibálja meg,
utánam fut, elébem áll,
messziről érzem illatát,
ha vár.

Mert illatot hord mind a szél,
felszívja sorsok illatát,
néha magamra ismerék
és néha rád.

Tudom, hogy port sepeget-e fel,
vagy fenyőerdőn át rohant?
A szélben ott a táj, a fény,
a hang.

Ha rámsuhan s mellemhez ér
tudom, hogy lelked mit üzent?
Zúgni kezd-e bennem a vér,
vagy mélyebb lesz a csend?

Tudom, ha Isten rántekint,
— a szél is égi izenet, —
s tudom, mikor leszek megint
veled?

Tudom, ha vad vihar süvölt
ha fákat tör s gátakat old,
Isten elfordult s lelked is
elbujdokolt...

Tudom, ha édes, zöld szelek
s halk illatok nesze vesz el,
— hozzám boldog lelked lebeg
s enyém leszel.

HUZELLA ÖDÖN

— Aláírták a román-bolgár fizetési egyezményt. Szófiából jelenti a Rador: Popoff külügyminiszter és Filotti szófiai román követ tegnap írták alá a bolgár-román fizetési egyezményt, amelyet a két kormány február 24-én kötött egymással.

— Nagy Péter cár leveleit fedezték fel Oroszországban. Párisból jelenti: Az oroszországi Kazán város levéltárában felfedeztek negyven levelet, amelyet Nagy Péter orosz cár sajátkezűleg írt. A levelek 1703 és 1709 között íródtak. Valamennyi kormányzati ügyeket tárgyal és különböző intézkedéseket tartalmaz a Donvidék akkori kormányzójához, Tolstojhoz. A levelek hitelességét az egykori kormányzó utóda, a jelenleg Párisban élő Tolstoj-Miloslavski Leó megállapította.

— A román országörvezetők németországi kirándulása. Berlinből jelenti: A német birodalmi ifjúság vezetőjének meghívására, mint ismeretes, a román ifjúság vezetői körutat tesznek Németországban. A román küldöttség tegnap Nürnbergbe érkezett, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesült. Büsel-Söder propaganda vezető a fogadtatás során mondott beszédében kifejezte azt a kívánságát, hogy ez a látogatás járuljon hozzá a német-román kapcsolatok elmélyítéséhez. Nem lehet elég nagyra értékelni — mondotta, — hogy Németország és Románia baráti kapcsolatát tartson fenn egymással. Seiler körzetvezető beszédében kiemelte, hogy a német népet mély elégtétel tölti el a román nemzetnek a mostani háborúban tanúsított magatartásért.

— Balogh Ernő dr. az EKE új elnöke. Kolozsvárról jelenti: Az Erdélyi Kárpát Egyesület rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya az elnökválasztás és a tisztikar kiegészítése volt. Ugyanis Tavasz Sándor dr. sokodalu elfoglaltsága miatt nem vállalhatta tovább az elnöki tisztet, mely hatalmas, felelősségteljes munkát kíván. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Balogh Ernő dr.-t, a Marianum kiváló képzettségű tanárát választotta elnöknek, aki hosszú időn keresztül mint főtitkár dolgozott fáradhatatlanul az egyesület és a természetjárás magasztos célkitűzéseiért. A tisztikarban megüresedett állásokat a következőkkel töltötték be: Tiszteletbeli elnök: Tavasz Sándor dr. Elnök: Balogh Ernő dr. Alelnök: Magyaros Géza. Főtitkár: Friedsam Gyula. Főpénztáros: Alexi Béla. Menházgondnok: Vincze Mihály és Matejovics Antal. Muzzeumigazgató: Miklós Viktor. Menházellenőr: Illyés István. Természetjáró szakosztályi elnök: Inceffy Lajos.

— A belek petyhüdtésén alapuló székszorulások kezelésében a régbévalt, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz — esetleg kisebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve — gyakran igen nagy segítséget nyújt. Kérdezze meg orvosát.

— 550 éves a heidelbergi egyetem könyvtára. Berlinből jelenti: A heidelbergi egyetem könyvtára most ünnepli fennállásának 550-ik évfordulóját. Ezt a könyvtárat 1390-ben Konrad von Gelnhausen, a heidelbergi egyetem első kancellárja alapította és ezidőig 1.2 millió bibliografikus kötetből áll, amelyeket a legnagyobb rendben tartanak nyilván. (Rador.)

20 évi borzalmas szenvedés után végre meggyógyultam...

Sache Carol úr, Bucuresti, Suburbana Bragadiru írja nekünk, hogy 20 évig szenvedett gyomorban és enni sem tudott anélkül, hogy fájdalmat ne lettek volna. De íme, segítségére jött a kiváló GASTRO-D. gyógyszer és 3 üveg elhasználása után megszabadult szenvedéseitől.

Ma, miután két éve, hogy meggyógyult, köszönőlevelet ír nekünk, amelyben felemlíti, hogy a betegsége sohasem ismétlődött meg és reméli, hogy példát mutat mindazoknak, akik eddig még nem találták meg betegségük orvosságát.

A GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150 lei utánvét mellett Császár Ernő gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Jugoszláviában kiöntéseel fenyeget a Duna. Turnu-Severinből jelenti: A Vaskapunál befagyott Duna jegének vastagsága egyes helyeken eléri a tíz métert is. Néhány nappal ezelőtt zajlás következtében megindult jégtáblák most ismét megfagytak és a szűk helyen 20 méter magas torlaszokat alkotnak. A folyó vize a jégtorlaszok miatt kilépett medréből és az alacsony jugoszláv parton kiöntött. Eddig több községben mintegy ötven házat árasztott el a Duna. A jugoszláv hatóságok megkísérelték, hogy tűzérési tűzzel megtörjék a jégpáncélt, de a kísérlet nem sikerült éppen a megfagyott víztömeg rendkívüli vastagsága miatt. Amennyiben a közeli napokban nem indul meg az olvadás, az árvíz elkerülhetetlenné válik.

Szél, megfűlés, grippe

DIANA
bedörzsölés

— Byrd tengernagy felfedezése. Washingtonból jelenti: Byrd tengernagy az elmúlt kedden végzett felderítő repülése alkalmával az Antarktisz Csendes-óceán partján egy eddig még fel nem fedezett hatalmas félszigetet, a Horn-foktól 1200 mérföldnyi távolságban pedig két kisebb szigetet vett észre.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájaldalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— Elsüllyedt olasz hajó. Londonból jelenti a Rador: A Maria Rosa nevű olasz hajó az Északi-tengeren robbanás következtében elsüllyedt.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Vasárnap, március 3-án a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Reg. Ferdinand úton levő Salvador gyógyszerár.

Gyárvárosban a Maresal Joffre úton levő Schul gyógyszerár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszerár.

Józsefvárosban a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hétfőn, március 4-én a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerár.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszerár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin uccában levő Merkler gyógyszerár.

Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Szerkesztői üzenetek

Szeretem a kertem. Gyümölcsfáit három-négy évenként teljesen érett istállótrágyával trágyázza. Ebből annyiszor tizenkét kilót kell használni, ahány négyzetmétert a fa koronája befed. Barack, cseresznye, meggy, számára jobb a hígított trágyalé, vagy komposzt. A munkát ásszel végzendő úgy, hogy a fa köré árkot ásunk, abba helyezük a trágyát és az egészet befedjük földdel. Meszet csak mészből szegény földnél használunk, de ne sokat, mert az ártalmas. Faültetésnél hatvan-nyolcvan centiméter mély gödröt ásunk, belehelyezzük a fát, köréje kavicsmentes szelíd földet teszünk és erre rákerül az a föld, amelyet a gödör mélyéről emeltünk ki. A szénporral való trágyázás nem árt.

G. M. Megkaptuk ma a Wagner-cikket is. Most már négy cikk vár közlésre. Sorjában módját ejtjük valamennyinek a megfelelő időpontban. Mivel részletekben nem áll módunkban cikkeket rendszeresen közölni, kérjük a lap terjedelmének figyelembevételével a cikkeket rövidebbre szabni. Ilyen hosszú cikkeknél bizonyos rövidítés elkerülhetetlen.

— Merénylet a volt kubai külügyminiszter ellen. Havannából jelenti: Oreste Ferara volt kubai külügyminiszter ellen tegnap revolveres merényletet követtek el. Miközben autón a parlament épülete felé közeledett, egy ismeretlen egyén felugrott az autó hágsóbjára és több revolverlövést adott le. Ferara a vállán súlyosan megsebesült, a sofőrjét a merénylő agyonlőtte.

Mozi

MŰSOR:

Vasárnap és hétfő

APOLLÓ: A postakocsi (angol film).
CAPITOL: A kanadai nagynéni (német film).
CORSO: Broadway rózsája (angol film).
SCALA: A riói rejtély (német film).

— **IDŐJÁRAS:** Derült idő, északi szél és a hőmérséklet némi stülledése várható. Éjszakai fagy.

(—) **Cristea Miron emlékezete.** Cristea Miron volt pátriárka-miniszterelnök elhalálozásának évfordulóján tegnap a gyárvárosi görög keleti székesegyházban Tiucra Patrichie dr. főesperes gyászistentiszteletet tartott. A templomban megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Cornél tábornok, Baran Coriolan dr. főpolgármester és számos előkelőség.

(—) **A királyi helytartó itthon.** Marta Alexandru dr. Temes tartomány királyi helytartója Bucarestből, ahol résztvett a Ghelmegeanu belügyminiszter elnöke alatt tartott értekezleten, hazatért Temesvárra. A tanácskozáson, amelyen Grigorescu államtitkár és a temesi tartomány öt prefektusa is résztvett, a helytartóság új költségvetésével kapcsolatos ügyeket beszélték meg.

— **Kinevezték Motta, az elhunyt svájci külügyminiszter utódját.** Berlinből jelentik: A svájci szövetségtanács — a svájci távirati iroda jelentése szerint — pénteken ülést tartott, amelyen Motta helyébe a szövetségtanács elnöke Dillet Collart bízta meg a külügyi tárca vezetésével. A kormányba bevették még Celliot-ot is, aki a földművelésügyi tárcát veszi át.

— **Törvény a szarvasmarhabőrök felhasználásáról.** Bucarestből jelentik: A Monitorul Oficial mai számában rendelet törvény jelent meg a szarvasmarhabőrök összegyűjtéséről és felhasználásáról. Ugyanez a rendelet törvény állapítja meg azt is, hogy a bőrök tulajdonosai milyen esetekben nem rendelkezhetnek szabadon az árúval és szabályozza a hadsereg, valamint a polgári hatóság bérrel való ellátásának feltételeit.

— **Román követ Pozsonyban.** Bucarestből jelentik: Lahovary E. Nicolae meghatalmazott minisztert, aki a külügyminisztérium ügyvitelében teljesített szolgálatot, rendkívüli küldöttségként meghatalmazott miniszteri minőségben Pozsonyba neveztek ki.

— **Ünnepelt a Vatikán.** Vatikánvárosból jelentik: Ma, március 2-án, töltötte be XII. Pius pápa 63-ik évfordulóját. Vatikánvárost felleobogózták, a pápai trónra történt emelés ünnepségére azonban csak március 12-én kerül sor, a pápává koronázás egy éves fordulóján.

Női- és férfi-ruhák

készen és méret után legolcsóbban kaphatók a
most megnyitott Huhn János
 konfekció üzletében
 IV., Dragalina-tér 10. sz., a Dermata mellett

— **Vasárnap nyílik meg a lipcei vásár.** Berlinből jelentik: A lipcei nemzetközi vásár március 3-án, vasárnap nyílik meg, mintegy 1000 cég részvételével, ezek közül 350 külföldi, melyek közül 36 olasz. A megnyitó beszédet Göbbels propagandauji miniszter mondja.

— **Hatalmas havazások Kolozsvár és Cernauti környékén.** Bucarestből jelentik: Ma éjjel ismét megkezdődött a hóviharak tombolása Cernauti, Iasi és Kolozsvár környékén, ahol a hőmérséklet minusz 14 fokra süllyedt. A hó 40 cm. magasságban fedi a vasútvonalakat. Az államvasút vezérigazgatóságához érkezett táviratok közlik, hogy a Iujeni—cosmeni vonalat teljesen befújta a hó, úgy, hogy a személy- és tehervonatok közlekedését ezen a vonalon beszüntették. A Iasi—dorohoi vonalon fekvő Vladen állomás környékén is megszűnt a vasúti forgalom.

Változások a menetrendben

Mint már jelentettük, egyelőre még mindig nem közlekedik a Temesvárról Bucarestbe reggel 7.55 órakor induló Rapid, a Temesvártól Turnuseverin felé délután 17.30 órakor induló személyvonat, a Temesvárról Nagyvárad felé reggel 8.20 órakor induló személyvonat. Ezenkívül a Bucarestből délután 13.25 órakor induló és Temesvárra este 23.25 órakor érkező Rapid, a Turnuseverinből hajnali 3 órakor induló és Temesvárra reggel 9.25 órakor érkező személyvonat, valamint a Nagyváradról délután 14.36 órakor induló és Temesvárra este 19.26 órakor érkező személyvonat. A mai naptól, vasárnaptól kezdve nem közlekedik még a Temesvárról délután 16.25 órakor Nagyvárad felé induló személyvonat és az Aradról reggel 8.10 órakor induló és Temesvárra 9.32 órakor érkező személyvonat. Újra közlekedik azonban a Temesvárról 14.30 órakor Nagyvárad felé induló személyvonat és a Nagyváradról este 18.26 órakor induló és Temesvárra este 22.51 órakor érkező személyvonat.

Megalakult Temesvárott a minimális fizetéseket megállapító bizottság

A belvárosi tanoncotthon termében tegnap tartotta alakuló ülését az a bizottság, amely a munkaügyi felügyelőség mellett működve, megállapítja a kereskedelmi, ipafi és szállítók vállalatok alkalmazottai részére a minimális fizetéseket. A bizottság elnöke Lungulescu Ilie táblai főelnök, tagjai pedig a munkaadók részéről Besa Cornél mérnök, képviselő és Stan Tudor lánagyári igazgató, akik az ipari vállalatokat képviselik, míg a kereskedelmi vállalatok képviselőiben Bojinca Cornél dr. ügyvéd a bizottság tagja. Póttagok Negrea Victor nyugalmazott ezredes, a kalapgyár igazgatója és Hencz József kereskedő. Az alkalmazottakat a következők képviselik: Garbovean Simion, a vasipari munkások céhének elnöke: Mihaila Petre és Popovici Dumitru. Póttagok: Ciortuz Danila cipőgyári

munkás, Strengar Sava és Nicoliciu Szvetisláv banktisztviselő. A bizottság tagjai tegnap Lungulescu Ilie táblai főelnök jelenlétében letették a hivatali esküt. Utána a táblai főelnök beszédet intézett a bizottság tagjaihoz és abban utalt arra, hogy különösen szociális téren igen fontos feladat vár rájuk és kérte őket, hogy hivatásuk súlyát teljesen átérezve, munkájukban legyenek pártatlanok, mint a bírák. Hangoztatta azt is, hogy nemcsak egyéneket, hanem az állam érdekeit is képviselik, mert az államnak érdeke, hogy minden polgára emberséges körülmények között éljen. A bizottság ezután megtartotta első ülését, amelyen a minimális fizetésekre vonatkozó rendelet törvény végrehajtási utasítását tanulmányozták.

A kormány ratifikálta a katolikus statusszal történt megállapodást

Bucarestből jelentik: A román kormány felhatalmazást nyert, hogy ratifikálja azt az egyezményt, amely a Szentzsák és a román kormány között 1927. május tizedikén létrejött kon-

kordátum IX. szakaszának értelmezésére vonatkozik, valamint az erdélyi római katolikus egyházmegyei tanács statutumairól szóló mellékletet.

Feszültté vált a japán-amerikai helyzet

Washingtonból jelentik: Yarnell admirális, a Csendes-óceáni flotta volt parancsnoka, kérte, hogy rendeljék el a kiviteli tilalmat Japánnal szemben. Biztosítja az Egyesült Államok közönségét, hogy ha a kiviteli tilalmat elrendelik, nem kell félni semilyen konfliktustól, mert Japán öngyilkosságot követne el, ha új háborús kalandba bocsátkozna egy nagyhatalommal. (Rador.)

(—) **Elhunyt matróna.** Özvegy Eckert Péterné, szívjóságáról ismert és közbecsült erzsébetvárosi matróna, nyolcvannégy éves korában meghalt. Egy ideális lelkületű, nemesen gondolkodó úrasszony száll vele sírba. Temetése hétfőn délután öt órakor meg végbe a katolikus vallás szertartása szerint az erzsébetvárosi temető kápolnájából. Az elhunytban Eckert Sándor dr. nyugalmazott magyar törvényszéki bíró, aki az impériumválozásig a temesvári bíróság tagja volt, édesanyját gyászolja. Gyászolják továbbá Eckert Aladár és Gyula, akik Magyarországon laknak.

(—) **Nagyfokú kedvetlenség és a munkától való iszonyódás esetén** igyekezzünk mindenekelőtt belülrőlünk és gyomormérsztésünket reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezni. Kérdezze meg orvosát.

(—) **Tisztviselők vizsgája.** A köztisztviselők szabályzatának módosítása több újítást tartalmaz. Így ezentúl közigazgatási tisztviselőknek csakis legalább nyolc liceumi osztályt elvégzett ifjakat neveznek ki, akiknek előzetesen képesítési vizsgát kell tenniük. Vizsgát kell tenniük azonban a már alkalmazásban levő közigazgatási hivatalnokoknak is, ha előléptetésben akarnak részesülni. Ezek a vizsgák az aligazgatói rangig kötelezők. Végül vizsgára kerülnek a szolgabírák és jegyzők is, hogy vajon az új törvényeket és rendeleteket kellően ismerik-e. A temesi helytartóságban ezeket a vizsgákat áprilisban és májusban fogják megtartani.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Bot Lajos, Spitz Henrietta, Uhrmann Péter Alfréd, Banyik Vilmos Károly, Banias Ionel, Szabó Erzsébet.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Hormoi Ecaterina született Vida negyven éves, Garau Sofia született Sandu ötvenegy éves, Szabó Albina született Mihálkovicz nyolcvanegy éves.

(—) **A lakbéradó felemelése várható.** A katonai szolgálatot teljesítők családjainak segélyezésére vonatkozó rendelet törvény a városokat kötelezi, hogy költségvetésük tíz százalékát erre a célra adják. Temesvár városa erre való tekintettel költségvetését módosítja és új tövedelmekről gondoskodik. Valószínűleg felemelik a lakbéradót. Temesvárott eddig ez az adó a lakbérnek egy-három százalékát képezte, valószínű, hogy egyes lakásokra négy és öt százalékos lakbéradót vetnek ki

(—) **Dalososok figyelmébe.** Kedacic Viktor dr. ügyvéd ma, vasárnap délutáni temetésén résztvevő dalosokat kéri, hogy háromnegyedöt órakor a belvárosi katolikus temető bejáratánál gyülekezzenek és testületileg járulnak a koporsóhoz, amely felett gyászdalt énekelnek.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő mátkapárok kötöttek házasságot: Stoicu Aurel és Danciu Eugenia, Löw Jakab és Kapay Anna, Calin Eugen és Hoana Veturia, Murgu Gheorghe és Latia Elena, Mandics Ferenc és Nagy Ida, Barna János és Blaj Eleonóra, Sora Gheorghe és Todescu Minerva, Weinreb Zoltán és Fischer Gertrud, Stoicu-Petcof Petru és Creteanu Constantina, Dietrich János és Bikos Agnes, Kolling József Béla és Leszl Erzsébet, Rosu Stefan és Scheinring Erzsébet, Braun Ferenc és Munteanu Maria, Nicodim Trandafir és Marinici Paraschiva, Secosan Ilie és Stoica Aurora Floarea, Balogh József és Kerekes Rozália, Buduhala Dimitrie és Mos Elena, Rothstein Jakab és Feuerstein Ilona.

(—) **Országos vásár.** Az idei temesvári országos nagyvásárt március 14-én és 15-én tartják.

(—) **Első segélynyújtás a héttagú éhező családnak.** Megemlékeztünk Nagy Pál nyolcvan esztendő feregényházi lakosról, akit héttagú családjával éhezik és a kis házacskája is leégett. A segélykiállítás, amelyet olvasóinkhoz intéztünk, nem maradt visszhang nélkül. Özvegy Bonn Józsefné olvasónk tegnap elhalt férje emlékezetére ezer leit adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában Nagy Pál és családja javára.

Victoria bár

március 1-től

új nagy műsor tánc-
és ének attrakciókkal

Az úriközönség találkozóhelye. SERESS zenekara játszik

NYILTTÉR

(Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Nyilatkozat

Az 1940. február 25-iki Bánáti Híradóban ellenem és nejem ellen megjelent valótlan és súlyos rágalmozásokat tartalmazó cikkekre csak annyit válaszolunk, hogy ügyvéd urunk által annak kibocsátói és felbujtói ellen megtettük az ügyességén a bűnvádi feljelentést.

Temesvár, 1940. március 3-án.

Krauser Géza bűntörvényszéki
és neje

MAGYAR NÉPMŰVELŐ

Kölcsey Ferenc

A tizenkilencedik század eleji magyar költészet egyik legnagyobb tehetsége és legsokoldalabb alakja Kölcsey Ferenc. 1790 augusztus 8-án született Sződemeter községben, Közép Szolnok (jelenleg Szilágy) megyében. Régi református nemesi családból származott, nemzetsége a honfoglaló magyarok egyik hőséig, Ond vezérig vitte föl eredetét. Szülei-ről keveset tudunk. Apja, Kölcsey Péter, biharmegyei földbirtokos volt, anyja erdélyi származású. Kölcsey Péter hamar elhunyt s hat gyermekkel hagyta hátra özvegyét. A költő hat éves korától kezdve a debreceni református kollégiumban tanult. A kollégiumot azonban sohasem tudta megszeretni: a tanárok komolysága, tanulóársai nyers modora és az iskolai élet sivár volta elkedvetlenítették. Ugyiszólván társtanulnól nőtt fel az iskolában, félénk viselkedése, mélabús természetű s egyre jobban fokozódó olvasókedve elzárta más természetű diák-társaitól. A rokonok, diákok s cselédek társasága nem pótolhatta a szülői szeretet melegét. Az érzelmes gyermek egyre több gyönyörűséget talált a magányban és a könyvekben. Megtanulta a latin, görög, német és francia nyelveket s nagy lelkesedéssel olvassgatta az ókori remekírókat, kora divatos földi íróit, valamint a magyarok közül Virág Benedeket, Csokonait, Kisfaludy Sándort és Kazinczyt. Ez utóbbi csakhamar mestere és barátja lett. Ismeretségük azzal a levéllel kezdődött, amelyben Kölc-

sey Ferenc, mint debreceni diák, verseket küldött az akkori magyar irodalom vezérének s amelyre Kazinczy nagy szeretettel válaszolt. Két évre rá, 1810-ben Kölcsey Pestre ment törvénygyakorlatra. Életének legboldergabb időszaka következik, de anyagiak híjján ez sem tarthat sokáig. Egy év múlva kénytelen-kelletlen arra szánja magát, hogy hazamegy Álmosdra gazdálkodni, ott majd, remélte, marad elég ideje arra is, hogy folytassa tanulmányait és tovább írogasson. Nem is gondolt arra, ami itt várt rá. Huszonegy éves korától fogva egész haláláig, rövid megszakításokkal a falusi élet rabja lett, előbb Álmosdon, utóbb, miután testvéreivel megosztott, Csekén. Pedig semmit sem szomjúhozott inkább, mint a rokonlelkű emberek társaságát, szeretett volna utazni is, de más élet lett osztályrésze: nap-nap után a gazdaság csip-csup bajaival kellett bíbelődnie s lassacskán megszokta, hogy minden vágyáról véglegesen lemondjon. Egyetlen lehetőség maradt nyitva számára: a költészet s valóban életének ez a szakasza leggazdagabb költői alkotásokban.

Kölcsey költészete nemes összhangban áll egyéniségével. Erzeemes ember volt, bús lélek, fennkölt életelvek hirdetője, az emberiség eszményeiért s a magyarság javáért lángoló bölcs. Szerelmi dalai, hazafias költeményei és bölcselő versei egyaránt tele vannak búsongó hangulattal és szelíd álmodozással.

Bordal

Igyunk derüre,
Igyunk borúra,
Ugyis hol kedvre,
Ugyis hol búra
Fordul az élet.
Kedved a jó bor
Jobban éleszt,
Búdat a jó bor
Messze széleszt,
S elmulat véled.

Ekétklen, bús
Senyved magába,
Készség s remény közt
Vár és fél a kába
Percet s esztendőt.
Miért törődöl
Szűk életeddél?
Naped ma mit nyujt
Köszönve tedd el,
S hagyj a jövődöt.

Minden por álom,
S füst e világon,
Mi haszna gázol
A boldogságon
A hír barátja?
Ha dob riadt a
Haro reggelére,
Patakban omlik
Hullámozó vére,
S bérét más látja.

Reggel vagy este,
Szélben vagy csenddel
Eljön magától
Sorsod mit rendel:
Miként nyár és tél,
Ernyőt keress,
Ha készül borúlni,
Szenvedj, ha nem tudsz
Hová vonulni:
Fordulhat a szél.

Eld a jelenlét
Percét s óráját,
Együtt lefutja
Jó s rossz pályáját,
S együtt huny véled.
Igyunk derüre,
Igyunk borúra,
Ugyis hol kedvre,
Ugyis hol búra
Fordul az élet.

Pipa dal

Kürtét vadász zendíti meg,
Fellázad minden út,
Egeng bére és völgy és rengeteg,
Az őz riadva fut.
En védtelent nem üldöznék:
Szelid vagyok s ha a számban ég
Kék füsttel a pipa,
Tölem, kis őz, pihensz mindég,
Ernyőd sátoriba.

Miért lángol a búsult vitéz?
Harcot nem szeretek.
Ott vér miatt pirul a kéz,
Dúlván mint fergeteg.
Düh gyúljon ádáz lelkeken,
De néme égjen csöndesen
Kék füsttel a pipa,
Mást hordhat véres telkeken
Tajtáczó paripa.

Virraszt a böcs, gondol sokat,
S itt, s ott, s mindenfelé,
Eget, földet, míg hányogat,
Csak a hibát lelé.
Jámbor miért epedsz mindég?
Míjj, gyújtás reá, ha vígan ég.
Kék füsttel a pipa,
Derül előtted föld és ég.
S nem lesz sehol hiba.

S te, kit gyötör vad szerelem,
Szenvedsz igád alatt,
S gyötrelmeden két gyötrelmem,
Forrván baloldalad:
Vidulj, örök bú nem tenyész,
Im így tanít s enyhíteni kész
Kék füsttel a pipa:
Kín s kény, miként füst kél s enyő
Más lép nyomaiba.

Sóvárog, eped, száguld, csapong,
Az ember untalan,
Bár kedv és szándék, tett és gond
Lesüllyed nyomtalan.
Sok jót, dícsőt föld gyomra zár,
Leom'la sok királyi vár,
S kék füsttel a pipa
Bolyongó vándor ajkán már
Ott ég romjaiba.

Költészetének legmaradandóbb értékei hazafias versei közül kerülnek. A hazaszeretet nála mély vallásos érzéssel párosul, ami fájalmának megrendítő magasztosságot kölcsönöz. A régi dícsőség tovatűntét panaszolja verseiben, nemzete jellemét sívárnak, reménytelennek látja, a magyar fajt elkorcsosultnak, de a jövő Isten kezében van. Ő még hozhat jobb időt e népre, mely szenvedéseivel megbűnhődte nemcsak a mult hibáit, de a jövődöt is. Ilyen hangulatában született meg halhatatlan hazafias költeménye, a Himnusz (1823), amely nemzeti imádsága lett a magyar népnek. Az ősi dícsőség és a gyász emlékei alól még szerelmi ábrándjai közt sem tud egészen felszabadulni, ez az állandó nyomasztó érzés magyarázza keserű humorát, mely ily kegyetlen fanyarságban költészetünkben először nála jelenik meg.

Csekei magányából s irodalmi munkálkodásából az országszerte meginduló mozgalmak ragadták ki. 1829-ben Szatmármegye tiszteletbeli aljegyzője lett s ettől az időtől kezdve ereje nagyobb részét a vármegyei közigazgatás és országos politika kérdéseire fordította. A nagykarolyi vármegyei bizánc csakhamar feltűnt nagy tudásra és alapos jogi felkészültségre való felszólalásaival. 1832-ben Szatmármegye főjegyzője és országgyűlési követé lett. Az 1832-33. pozsonyi országgyűlésen általános feltűnést keltett kivételes szónoki képességeivel. Széchenyi István, Wesselényi Miklós, Deák Ferenc, Felsőbüki Nagy Pál mellett az ő szavát halgatták legnagyobb figyelemmel. 1835. elején azonban lemondott követi megbízásáról. Szatmármegyében ugyanis megbukott az ellenzéki irány, a maradi nemesek kerekedtek felül, s mivel ő a nemzeti megújulás haladó eszméit képviselte, nem maradhatott helyén. Megindító beszédében búcsúzott el a rendektől s beszédével annyira megrázkéztatta követtársait, hogy azon a napon, nem is folytatták tovább a gyűlést. Az ifjuság gyászfátyolt kötött kalapjára s fáklyásmenetben búcsúzott tőle, Kossuth Lajos pedig ezen a napon gyászkeretben küldötte szét országgyűlési tudósításait. És méltán, mert legmagasabbra mégis a közélet adta lehetőségek emelték, hol nagyszerű ítélező képességét s páratlan szónoki tehetségét ra-

gyogtathatta. A szónoklatot, mint irodalmi műfajt, már ifjúkora óta buzgón művelte. Költött esetekre beszédet készített s így mintákat próbált adni az ékesszólásra. Elismerte, hogy katolikus és protestáns egyházi szónoklása terén kitérő szerzőink vannak, de pl. a törvénykezés és politika világában hasztalanul keresett színvonalon álló műveket. Kölcsey a törvénykezési szónoktól mindenekelőtt nemes népszerűséget kívánt, melynek célja nem annyira a so kasághoz leereszkedni, mint inkább azt észrevétlenül magához emelni és a gondolatok tisztasága által fölvilágosítani. Chajtottta, hogy a szónok éppen úgy kerülje a dagályosságot és felesleges cikornyákat, mint az alacsony köznépiséget és elhídegitő szárazságot. A közönséghez nem lehet képzelt nélkül szólni, sőt éppen ennek segítségével kell elragadó hevet kölcsönözni az előadásnak. A magyar országgyűlés ifjabb szónoki nemzedéke tőle tanult, nyelv-művészetét és gondolati mélységét legjelesebb szónokaink iparkodtak utánozni.

Élete utolsó éveiben írta a **PARAINESIS** (magyarul: **Intelmek**) című életbölcseleti művét. A benne foglalt erkölcsi intelmeket unokaöccséhez, Kölcsey Kálmánhoz intézte és bennük a polgári kötelességek és hazafiúi erények kistükrét akarta az ifjú elé állítani. E műve tömör kifejezője egész élet-felfogásának. Mintegy összefoglalja mindazokat az elveket, eszméket és gondolatokat, amelyek megvalósításáért egész életén át küzdött. Ime:

1. **Ami szépet olvastunk, azt magunkévá kell tennünk.** Az, aki életében sokat érzett és gondolkodott s érzelmeit és gondolatait nyom nélkül elröppenni nem hagyta: oly kincset gyűjthet magának, mely az élet minden szakaszában, a szerencse minden változásai közt gazdag táplálékot nyújt lelkének.

2. **A szenvedés haszna.** A mindig szerencsében élő ily saját birtokot szerezni rá nem ér. Isten szenvedőknek engedé azt a vigasztalást, hogy az egész természetből, az emberi tettekből és tanításból szívben élő tudományt szívhasson.

3. **Imádd az Istenséget.** Ez a legelső rendszabás Pythagoras aranyverseiben, úgy hiszem méltán. Semmi sincs, ami az emberi szívet annyira felemelhetné, következésképp az élet mindennapi jeleneteiben és a szenvedélyek és indulatok örök ostromában hozzáragadt szennyől annyira megtisztíthatná, mint az Istenség nagy gondolatával való foglalatalkodás.

4. **Szeresd a hazát.** Boldog leszel, ha a férfikor napjaiban e szavakat úgy fogod érteni és úgy fogod érezni, mint kell. A hazaszeretet egyike a kebel tiszteletré legméltóbb szenvedelmének.

5. **Az ember a társadalom tagja.** Jókora szokjál e gondolathoz: a társaságban született ember nem önmagáé. Számítanak a jótétemények, mik a társaságban naponként reánk háramlanak, lehet-e kívánunk, hogy e jótéteményekkel ingyen élhessünk, mint zsarnok a más izzadása bérével?

6. **Folyton kell tanulnunk.** Ne gondold, mintha a tanulás csak bizonyos időkhöz, az ifjuság éveivel kötődne.

7. **Törekedjél ismeretekre.** De ismeretekre, melyek ítélet és izlés által vezéreltetnek. Sok olvasás, még több gondolkodás, sok egybehasonlítás, még több gyakorlás s fogyhatatlan béketúrás és állandóság az, ami itt megkívántatik.

8. **A bölcsesség legnagyobb mestere az élet.** Azonban gyakran keresd fel a rég elhunytakat is, kik tanulásuk, vizsgálatuk és tapasztalásuk által gyűjtött kincseiket a hátramaradtak számára könyvekbe letették.

9. **Légy kész egyesülni.** Egyedül a legnagyobb erő sem tehet mindent, mondhatnám, nem tehet sokat: egyesített erőknél pedig a lehetetlennél látzó is gyakran lehetséges.

10. **Az élet célja.** Többször mondtam: az élet főcélja a tett, s tenni magában, vagy másokkal együtt senkinek sem lehetetlen. Tehát tégy, s tégy minden jót, ami tőled telik s mindennél, hol alkalom nyílik.

11. **A boldogság.** Mi a boldogság? Hígyj nekem, e szó: boldogság, egyike a legbizonytalanabb s legszűkebb értelmű kifejezéseknek, ki boldogságot vadász, árnyékot vadász. Teljesített kötelesség s nemes törekvések érzése küzdés s bánat közt is nyugalmat tenyész, s ha e nyugalommal boldogság cím alatt megelégszel: annak megnyerése a szép, jó s erős léleknek keresése nélkül, csupán tettek következtében bizonyos.

Abban az időben, midőn a Parainesist írja, hivatalos dolgai mellett csak gazdaságának és az irodalomnak élt. Résztvett a Magyar Tudományos Akadémia munkájában, de ahhoz, hogy régi vágyát köelve, állandóan Pesten tartózkodjék, most sem volt elég vagyona. Idejét amúgy is lekötö az a nagy per, melyet a kormány báró Wesselényi Miklós ellen indított. A szabadelvű ellenzéki főurat hűtlenségi perbe fogták s védelmét ő vállalta el. Védőiratát, melyen lelkiismeretes buzgalommal dolgozott, azonban már nem fejezte be, 1838 augusztus 24-én, élete negyvennyolcadik évében hirtelen elhunyt. Töredék maradt ez is, mint sok minden, amire ez a nagy szellem hozzáfogott.

A VILÁG

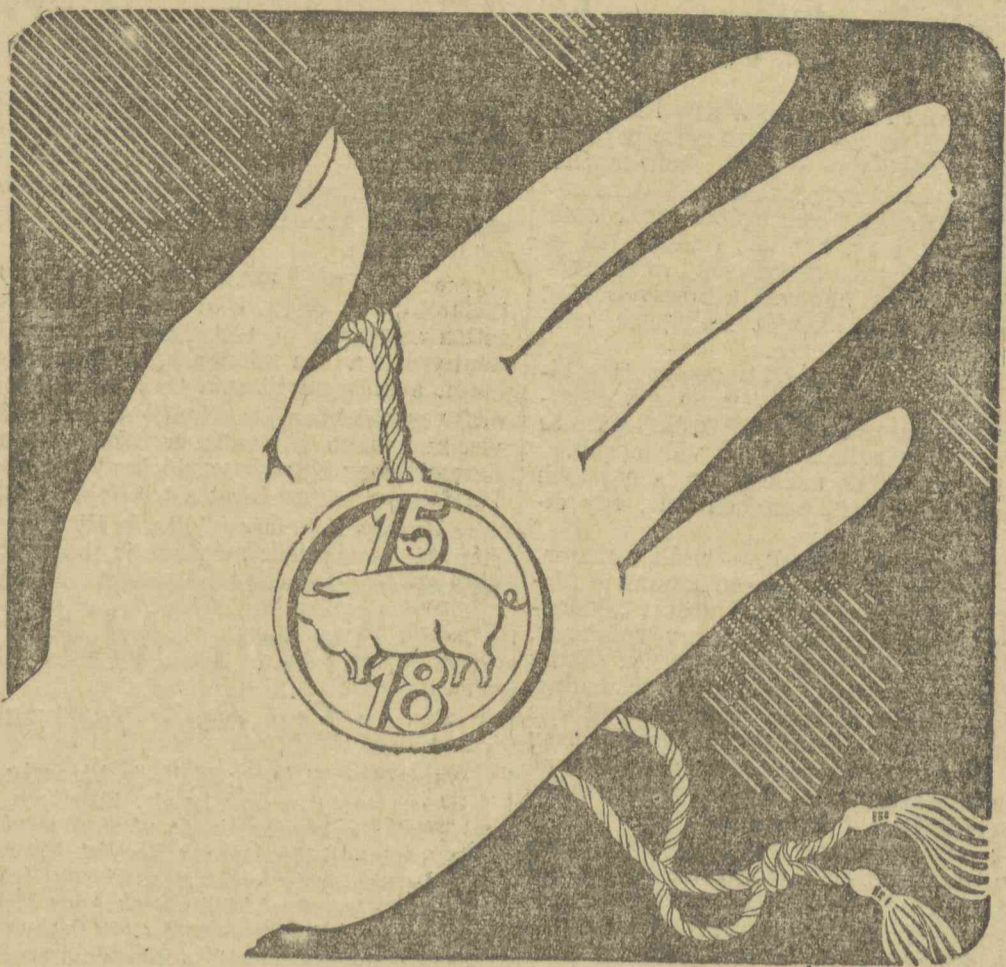
★

A SPANYOL HIVATALOS LAPBAN megjelent rendelet szerint március 1-től kezdve újra megnyitották a madridi, barcelonai és bilbaói tőzsdét, a melyek 1935 júliusa, tehát a polgárháború kitörése óta zárva voltak.

AZ „ECONOMIST” című előkelő angol közgazdasági lap kimutatást közöl a január 28-ával végződő hét pénzügyi helyzetéről Németországban és közli, hogy eddig az időpontig 60.000.000 márka újabb birodalmi kölcsönt bocsátottak ki, január 30-ra pedig 50.000.000 márka újabb kölcsönt jelentettek be. E kölcsönök célja az, hogy növeljék a vilamosáramot termelő, valamint szénbánya-társaságok kapacitását, ami a pótanyagok gyártásának nagyarányú fejlődésével áll összefüggésben. Így például a Deutsche Fettsäure-Werke G. m. b. H. alaptőkéjét a legutóbbi időben 600.000 márkáról 7.000.000 márkára emelték fel. Ez a társaság szintetikus zsírsavakat termel ki parafinból, ami viszont a szintetikus kőolaj gyártásának egyik mellékterméke. A burgonyaleveleknek cellulozévé, majd végül papírrá való feldolgozására megalapították a Solanum G. m. b. H. társaságot, ugyancsak tekintélyes alaptőkével és remélik, hogy ez új gyártási eljárás révén a nyomópapíros-szükségletnek körülbelül a felét ily módon tudják majd fedezni.

WETTEL SVAJCI PÉNZÜGYMINISZTER a parlament előtt kijelentette, hogy a svájci felfegyverkezés körülbelül egymilliárd svájci frankba kerül. A mozgósítási költségek ez év közepéig másfél-milliárdot tesznek majd ki.

NAGY IZGALOM uralkodik Hollywoodban, amióta Dies képviselő elnökleje alatt megkezdte működését az a parlamenti bizottság, amelynek feladata az Amerika-ellenes áramlatok és a bomlasztó propaganda felderítése és leküzdése. Dies, a bizottság elnöke egy nyilatkozatában ugyanis kijelentette, hogy Hollywoodban, a film fővárosában valóságos nyüzsgőnek a kommunisták és a velük rokonszenvező elemek. Dies a hollywoodi filmköröket általában támadta meg és azt állította, hogy a filmgyártók bizonyos filmekben burkolt kommunista propagandát fejtenek ki. Ez a nyilatkozat érthető izgalmat váltott ki a hollywoodi filmgyártás tényezőinél, akik a maguk részéről viszont hangoztatják, hogy Dies már régebben ismeretes fasiszta-barát érzelmeiről és a vezetése alatt álló parlamenti bizottságot szeretné felhasználni, hogy reakciós intézkedéseket léptethessen életbe.

MI EZ A REJTÉLYES MARCIUSI AJÁNDÉK?

Nem találja az üzletekben...

... Mégis a legszebb márciusi ajándék amelyet bárkinek küldhet...

HOGYAN?

Ha egy borítékban 2 sorsjegyet küld az Állami Sorsjáték két különböző húzására, amelyek március 15.-én és 18.-án lesznek.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Miért szervezte meg Weygand tábornok a közel-keleti hadsereget?

Harc az olajvezetékért. Könnyű védelmi viszonyok, nehéz elnyomó hatalmi lehetőségek

A világ ma arra a fegyvercsörgésre figyel, a mely a Közel-Kelet komoly harci készülődésének előjele. A kölcsönös katonai előkészületeket Európa ez újabb viharsarkában az eddigi hírek összefoglaló és tárgyilagos mérlegelése alapján hely híján csupán vázlatosan ismertetjük:

A Kaukázusban az oroszok, angol hírek szerint, mintegy 5—600.000 főnyi sereget vontak össze. Ez a szám megközelítheti a valóságot, különösen, ha a felvonulás célja nemcsak az orosz olajvezeték védelme lenne (— Baku—Batum—Mahacs-Kala—Tuapsze —), hanem a mosszuli brit olajvezeték veszélyeztetése is, mely utóbbi feladatot természetesen offenzív értelemben kellene végrehajtani és pedig egy olyan hadszíntéren, amely orosz elnyomulás esetén nyugat-keleti irányban hatalmasan kiszélesednék és így mind több és több erő bevetését igényelné. Ezek az orosz seregek határvédelmi részekkel a török-iráni határ 2—3000 méter magas hegyseibe fészkelődtek be, zömeikkel pedig a Kura völgyében Baku és Batum között helyezkedtek el.

Az oroszokkal szemben felvonuló „közelkeleti hadsereg” Weygand francia marsall parancsnoksága alatt áll. Szervezetének és összeállításának részleteit homály fedi. Létszámát az olasz és más hírforrások 1—1.5 millió főre becsülik. Ez a létszám túlzottnak látszik, nemcsak azért, mert például a szíriai francia csapatok létszáma csupán 14.000 fő, hanem, mert a palesztinai, transzjordániai és a szu-

dáni brit mandátumterületek békehelyőrségeinek ereje sem jelentékeny. Fel kell tehát tételeznünk, hogy a Weygand-féle hadsereget tekintélyes létszámú európai francia erővel is növelték. Az 1937 július 8-án létrejött saad-ahai négyhatalmi egyezményre való tekintettel, amely Irán, Irak, Törökország és Afganisztán között jött létre, feltehető, hogy Törökország jelentékeny erővel képviseli magát a hadseregben és hogy, bár cáfolják, Irak és Irán is bizonyos tekintetben szerephez jutott.

A mindössze 3 millió lakosú Irak szerepe csupán az, hogy területén brit erők állomásozzanak. A 15 millió lakossal bíró Irán és a 7 milliós Saudi arab királyság, ahol a 14—65 évesek is bevonulnak háború esetén, inkább erőtartálékai lehetnek a Weygand-hadseregnek, ha e mohamedán államok a próféta zászlaját kibontanák, amire talán számítani is kell idővel?

Jelentékeny erőtevézői a közelkeleti hadseregnek a Földközi-tenger medencéjének keleti részében levő angol támaszpontok is, mint Alexandria, Port-Said, Suez, Haifa, Ciprus, esetleg Port-Sudán, sőt a Perzsa-öbölmenti koweiti brit légi bázis is. Ezeknek légi erői az iraki közbeeső támaszpontok felhasználásával fegyveres mérkőzésben eredményesen vehetnek részt.

A védelmi viszonyokat mindkét szembenálló félnél megkönnyítik a török-iráni és orosz határmenti

magas hegységek, amelyek helyvel-közzel 3000 méternél is magasabbak. Ugy a védelemnek, mint a támadó hadműveleteknek mindkét félnél egyaránt nagy akadályai a vasutak és utak hiánya, illetve hiányossága. Különösen érezhetőek ezek a hátrányok a Weygand-féle hadsereg hátában, ahol például az Erzerum—Tábris szakaszba nyugatról, délről és délkelet felől, tehát Törökország belsejéből, Irak és Irán felől mindössze egyetlenegy vasúti vonal tartozik. Csapateltolások és az utánpótlás tehát e területben nehézségeknek néz elébe és a Weygand-féle hadsereg vezetőségét adott esetben minden valószínűség szerint arra készítené, hogy csapatfelvonulások céljaira a Fekete-tengert és a Kaspi-tengert is igénybe vegye, aminek előfeltétele a feketetengeri orosz hadiflotta leküzdése a szövetségesek részéről.

Az oroszok annyival lennének előnyösebb helyzetben, hogy a kaukázusi területen legalább egy összefüggő vasúti vonallal rendelkeznek Pjatigorsk, Baku, Tiflisen át Batumba.

Összefoglalásszerűen azt mondhatnánk, hogy a közelkeleti támadó hadműveletek korántsem olyan könnyűek, mint azt általában képzeljük. Amennyire elősegítik a védelmet a magas hegységek, annyira megnehezítik a támadó hadműveleteket a vasút- és útszegény, nehezen járható hegyvonulatok. Hadműveletek esetén önkéntelenül is előtérbe lépne — elsősorban is a Weygand-féle hadseregnél — összevont légierők hatalmas támadása a baku-batumi és az ettől északra fekvő orosz olajvezeték ellen, azok szétrombolása és a földi hadműveletek előkészítése céljából.

Ny. I.

Hirdessen a Déli Hírlapban

Odafönt nevettek az angyalok

Gyurka, kerekén hét éves, a nap hőse, éppen hogy kikísérte pajtásait a születésnap lakomáról, máris úgy találta, hogy a krémesbéles igen kívánatosan lapul meg a tésztaállban s mivel a toronymagasságú csemegéből már csak egy darab maradt meg, hát két falással azt is eltüntette, nehogy ilyen csekélység miatt szócsatába keveredjék kis hűgával, a Bözsivel.

Bözsi ezidőben a babáját fésülgette, nem figyelt Gyurka foglalkozására.

Az esti szürkületen még atmosolygott a bíborfényű napsugár és künn az uccán zajos egyformasággal koppantak a le-följárók léptei és hosszú bűgással szaladtak tova a villamosok.

Károlyiné az ablak mellett ült s nagyobb leányai, Kató és Margit, szemben vele, egy dívatlapot bírálhattak.

— Azt gondolom, lányok, — szólt a mama, — nekünk is bele kellene kapcsolódnunk a „lejobbshállás“, vagyis a politikai szótár „önellátás“ elvének megvalósításában. Így valahogy, mintha nagyzási hóbortban szenvednénk: többet költünk, mint amennyit kiadunk szabadna. Igaz, a négy lakónk bérének egy része biztos takaréklapban pihen, de fele és apátok fizetése csak elpárolog minden hónapban, tehát: valósítsuk meg közös akarattal Földi Mihály jóslatszerűen közeli prognózisát: a lejobbshállást.

A két leány meglepetten hallgatott, míg Gyurka és Bözsi, két cinkostársaként, egymásnak osztogatták a megmaradt narancsszeleteket.

— Úgy gondoltam, — folytatta a mama, — ideje a főzéssel és háztartási teendőkkel is állandóan foglalkozni s így a cselédség egy részét elküldhetnők. A szakácsné fölmentése ezer lei megtakarítás és ti, felváltva végeznétek a főzést. Szobalány helyett tartunk egy mindenest s a takarítás kettőtök felügyelete és segédkezése mellett történnék, ez ismét nyolcszáz lei kevesebb kiadást eredményezne. A Fricit odaadnók Jámboresknak, úgyis mindig irigylük a gyerektől. Ez megint háromszáz lei megtakarítás, mert nem kellene naponta kutyaeledelről gondoskodni. Aztán, kanári sem kell, no meg a dada sem, bár régi bútor a házban, még engem is dajkált valamikor, de van a külvárosban egy háza és mi kiadhatjuk az ő mostani alagsori lakását legkevesebb négyszáz leiért. Mindez összevetve, havi 2500—3000 lei megtakarítás! Ha még Kató józólását és a te ruhavarrási ügyességedet hozzátesszük: itt is tekintélyes összeg volna megtakarítható, amin nktek egyebet lehetne beszerezni, a jövőre szültségesebbeket.

A lányok fölvilágosultak és intelligensek voltak, tagjai leányegyesületeknek és résztvevői egyéb szociális munkásságoknak, megértették a tervek világos és reális igazságát, végre, az anyjuknak igaza van: 2—3000 havi megtakarítás nem megvetendő összeg, bár egy jó mindenés is ezer lei bér ellenében kapható csak. No de: próbáljuk meg! A nehézségektől, ami a kezdést illeti, nem félték, noha nem tudták, milyen siker koronázza majd a főzés terén elhatározásukat.

A nemes felbuzdulást azonban egy igen súlyos pont tette egyelőre kevésbé ragyogóvá: mi lesz a dával, a szakácsnéval, a Fricivel, a mándival, Gyurkával és Bözsivel? A „lejobbshállás“ és „önellátás“-nak ugyanis van egy erősen szociális hátránya, mely abból az emberi megsegítés és megértésből szövődik, hogy kinek van, az adjon munkát annak, akinek nincs és kényeret annak, aki abban szűkölködik.

— Na, már most szegény dada, — kezdte a nagyobbik leány, — annyi év után örege és betegesen menjen megszokott helyéről házába, ahol senkisép ápolja s nem törődik vele, holott ő mindig olyan meleg szeretettel babusgatott bennünket, mintha az övéi lettünk volna. Aztán még téged is dajkált, anya! Nem, ezt nem lehet megtenni!

Károlyinének is fényes lett a szeme az emlékek ébredésén.

— Hát jó, a dada marad, — mondta.

— A szakácsné meg tíz év óta, — szólott a másik leány, — hűségesen szolgál, takarékosan és jóízűen főz, te mondd ezt mindig, anya.

— Igen, igaz, persze, más nem így tett, hanem a mi terhünk már egy kis vagyont elcsent volna és szegénynek nincs is senkije, hát hová is menne? Valami rossz helyre esetleg. Eddig — mondta az anya, — mi voltunk az ő megértő társasága, most aztán ok nélkül mi dobjuk ki? Há tartsuk meg.

— És a házmester, kiről anya megfedekezett, — szólt Kató, — ez a szegény, négy gyerekes rokkant, milyen gyönyörűen ápolja a ker-

tünket és hogy tartja bent a gyerekeit, csakhogy senkinek terhére és útjában ne legyenek! Nem, ezt nem lehet megtenni, ezt nem lehet kitenni! Hol marad a megértő, felebaráti szeretet? A szobaleányt, azt nélkülözhetjük, takarítunk esetleg mi ketten.

— De, tudod anya, hogy ez egy szegény székely leány. Apja, anyja beteg, az öreg, tehetetlen nagyapja öt testvérével az erdőben fát döntenek s a Juli minden hónapban hazaküldi a bérét, abból semmit sem tart magának s a mi ócska ruháinkban jár. Nem, ezt nem tudnám elviselni, inkább én vállalom valami foglalkozást, de ezzel meg egy rászoruló kényerét veszem el. Nem, anya, ezt se lehet a lelkünkre venni!

Károlyiné is úgy találta és titokban szemrehányta önmagának még azt is, hogy foglalkoz-

Anna Mária vagy Marianna?

Egy elvált férj nem tudta, hogy kit vett feleségül

Budapestről írják: Különös házasság regényes története került a bíróság elé. Börzsönyi-Brandeisz Béla író közokirathamisítás vétségével vádolva került a büntető törvényszék Horváth Ferenc-tanácsa elé. Az ügyészség vádirata szerint az író 1935 július 4-én házasságot kötött Beck Anna Máriával, aki viszont az anyakönyvvezető előtt Czebulár Mariannának mondotta magát és Börzsönyi erről tudott.

MARIANNA REJTÉLYES IRATAI

— Nem vagyok bűnös, — jelentette ki Börzsönyi a bíróság előtt. — Egyszerűen félrevezettek. Én a feleségem anyjával, Czebulár Alfrédnél egy előkelő erkölcsi testületben ismerkedtem meg, tehát nem volt okom kételkedni szavahihetőségében. Czebulárné méltóságos asszonynak titulálták, de kiderült, hogy soha sem volt az. Megismerkedtem a leányával, feleségül kértem, de Czebulárné azt mondotta, hogy írásban kell megkérnem őt. Mariannának

hiányoztak az iratai

és ezért azoknak pótlására az előjáráságon az esküvő előtt esküt tett. Az esküvőre késve érkeztem, már izgatottan vártak. Bár azt ígérték, hogy házassági tanuról gondoskodnak, nem hoztak magukkal senkit, úgy, hogy Czebulárné és egy vadidegen ember voltak a házassági tanúk. Feleségem időközben letette az iratok pótlására szolgáló esküt, annál azonban nem voltam jelen. Egyébként én ma is úgy tudom, hogy Czebulár Mariannának hívják. A házasságkötés első napjának délutánján anyósom már kijelentette, hogy el fogunk válni.

— Ezek belső családi ügyek, amelyek bennünket nem érdekelnek — jegyezte meg az elnök.

— De igen fontos, — válaszolt Börzsönyi, — mert nyilvánvaló, hogy azért adták hozzám a hölgyet, hogy magyar állampolgár lehessen, mert utóbb kiderült, hogy

jugoszláv állampolgár.

Már házaseletet éltünk, amikor egy alkalommal Czebulárné távollétében kinyitottam egy ládát. Nagy meglepetésemre iratokat találtam benne, amelyekből kiderült, hogy feleségemet tulajdonképpen Beck Anna Máriának hívják. Levelek voltak ott, amelyek szerint Czebulár Alfrédnek a leányt nem sikerült adoptálnia. Feleségemnek azonban felfedezésemről semmit sem szóltam. Amikor azonban Czebulárné visszajött, szemrehányást tettem neki, hogy szörnyű szélhámosság történt. Anyám egyébként a házasságkötésem miatti izgalomban meghalt. Czebulárné igyekezett kimagyarázni a dolgot. Anyára elfajult a helyzet, hogy kidobtam a lakásból. Feleségem is vele ment és hogy a házasságot megsemmisíthessem, feljelentettem őket a rendőrségen és

én lettem a vádló!

— De ön a rendőrségen tett kihallgatása során — szólt közbe az elnök — azt vallotta, hogy egy cukrászdában a házassága előtt a menüvasszonya megmondta önnek, hogy ő örökbe fogadott gyerek, hároméves korában egy intézetből vették magukhoz Czebulárné, tehát ön már korábban tudhatott arról, hogy feleségét tulajdonképpen hogyan hívják.

MIT MONDOTT ANNA MÁRIA?

— Kérem, annyi mindenfélét beszéltek össze-vissza a leány származásáról, hogy már nem tudtam, mit higylek. Czebulárné azt akarta, hogy szakítsunk. Azt gondoltam, ezért találják ki ezeket a származási meséket. Czebulárnéhoz is fordultam, aki azt mondotta, hogy a leány férjének törvénytelen gyermeke, de örökbe fogadták. Ha tudom, hogy lelenygyerek, akkor természetesen, hogy nem veszem feleségül. Nekem Marianna azt mondotta, hogy az adoptálás megtörtént,

hatott ő ilyen lelketlen tervekkel, mert ime, ha az ő leányai nem lennének jólelkűek, milyen embertelen cselekedet terhelné most a lelkét!

— Fricit és a kanarit eltávolítani...

— Mit, az én Fricimet? — ordított erre Gyurka, ki egyik fülét mindig a nagyok közé dugta és ez idő alatt minden megehetőt elorozott a kredencről, — én nem adom a Fricimet senkinek! És vadul nekiment a kályha mellett két lábán szunyókáló foxterriennek, a karjába kapta, mint egy csecsemőt, magához szorította és nagy, súlyos könnyekkel a szemében kiabálta: nem adom, nem adom a kutyámat senkinek!

Bözsi, aki ijedten nézte Frici kapálódzását az öccse karjaiban, sírni kezdett, szolidaritásnak érezvén magát Gyurkával. Ide-oda tipegett és szipogva mondogatta:

— A kanári az enyém, enyém, nem adom, nem adom!

Igy végződött az önellátás és lejobbshállás terve a Károlyi-családban és odafönt, nevettek az angyalok!

Kocsis Gizella

csak a házasságkötés után a láda felnyitása után tudtam meg a valóságot.

Kihallgatták a házasságötést végző anyakönyvvezetőhelyettest és ismertették a házassági iratokat, köztük a Jugoszláviában élő Czebulár Alfrédnek egy levelét, amelyből az derül ki, hogy Beck Anna Mária apja a háborúban elesett, a leányt magához vette, kétszer is megpróbálta adoptáltatni, de az okmányok elvesztek és így ez nem sikerült. Ismertették a leány iskolai bizonyítványát, amelyből kiderül, hogy a bizonyítványai is Czebulár Marianna névre szólnak.

— Tetszik látni, sorozatos közokirathamisítások történtek — jegyezte meg Brandeisz Béla. — Ismétlem, jóhiszemű voltam, szerettem a leányt, visszaéltek jóhiszeműségemmel, becsaptak. Azóta a házasságot jogerősen felbontották.

Az elnök ismertetett egy törvényszéki ítéletet, amely szerint ugyanebből az okból kifolyólag Czebulár Alfrédnél és Börzsönyi Brandeisz Bélánél közokirathamisítás vétsége címén a törvényszék 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

Serly Béla ügyész vád- és Takács Imre védőbeszéde után a bíróság a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény alapján a további eljárást az ügyben megszüntette azzal az indoklással, hogy a bűncselekmény tárgyi súlya olyan csekély, hogy a jogrend védelme nem teszi indokolttá büntetőítélet hozatalát. A törvényszék határozata jogerős.

SPORT

Ripensia-Gloria CFR nemzeti bajnoki mérkőzés lesz ma délután az Electrica pályán

A Ripensia a tavaszi bajnokság első mérkőzésén szenvedett csorbát akarja ma, vasárnap kiköszörölni, amikor a Gloria CFR csapata az ellenfele. A Ripensia ezen a héten már felkészült a mai bajnoki mérkőzésre, amely délután három órai kezdettel az Electrica pályán kerül lebonyolításra.

A Chinezul-Ilsa erősít

A Chinezul-Ilsa csapata, amely a B-ligában összesen a második helyen végzett, megerősíti a csapatot, hogy sikeresen küzdhessen az első helyért. Első sorban is megfelelő kapust akar szerezni és erre vonatkozólag máris megindultak a tárgyalások egy fiatal, tehetséges játékosal. A csatársor gólképességének fokozására pedig leigazolják Ebingert, aki eddig az egyik zombolyai csapatban játszott.

Az egyesületek segélyezése. A szövetségi tanács a jövő héten nagyfontosságú ülést tart, amely alkalommal behatóan megtárgyalják azokat a könynyítési lehetőségeket, amelyekben az egyesületeket részesítik. A szövetségi tanács Fulga Alfréd visszatérése után azonnal összeül, mert már az első forduló alkalmával bebizonyosodott, hogy a nemzeti bajnokságban küzdő csapatok igen nagy anyagi nehézségekkel küzdenek.

A Juventus győzelme a Monitorul Oficial csapata ellen. A fővárosi Juventus csapata a Monitorul Oficial együttesével ütközött meg, amelyet jó játékok után 8:2 arányban legyőzött.

KÖZGAZDASÁG

Pótanyagok és a vámtörvény

Erdekes változások a vámtarifában

A Hivatalos lap rendeletét közöl a vámtarifa egyes tételeinek értelmezéséről és alkalmazásáról. Érdekeséget ennek a különben szakmai törvénynek az ad, hogy általa kifejezésre jut a textil-iparban újabban igen jelentős területet meghódított pótanyagok szerepe.

Első sorban a német és a cseh-morva protektorátus textilipara ment át a különböző cellulozé, „Zell-Wolle“ termelésére, de az olasz iparnak is nagy fejlettségű termékei a különböző műfonalak. Miután a pamut behozatala nehézségekbe ütközik és a pamutgyártmányokat a behozatalnál számításba jövő országokban még a kiviteli forgalomban is jelentékeny mértékben keverik műanyagokkal, a vámtarifát ezekre az anyagokra is megfelelően ki kellett terjeszteni.

Ehhez képest az új rendelet törvény úgy intézkedik, hogy a vámtarifa 500. tétele szerint kell elvámolni a cellulozé, fiocco, Zell-Wolle stb. eredetű árukat, akár fényezették, akár nem, amennyiben 4 centiméterig bezárólag terjedő hosszúságú rostokból készülnek. Ezeknek a termékeknek a neve a tarifában „Celofibra B.“

Azokat a pamutfonalakat, amelyek legfeljebb három százalék Celofibra B. anyagot tartalmaznak, úgy kell kezelni, mint a pamutfonalakat. Ha több, mint 30, százalék Celofibra B. van az anyagban, akkor a tarifa 496. tételét kell alkalmazni.

Azok a szövött és nyomott árúk, szalagok, rojtok és egyéb pamut cikkek, amelyekben legfeljebb 30 százalék Celofibra B. van, a hasonló pamutárúk szerint vámolandók. Ha 3 százaléknál

több a Celofibra B. bennük, akkor műselyemként kezelendők és 12.50 százalék luxus adó és forgalmi adó alá esnek.

A vámtarifa 135. tétele szerint vámolandók a cellulozé eredetű nyers gyártmányok, fiocco, Zell-Wolle stb. fényezve vagy fényezés nélkül, ha 4—15 cm. hosszú rostokból valók. Ennek a terméknek a neve Celofibra L.

Az olyan gyapjúfonalak, amelyek legfeljebb 50 százalékgig vannak Celofibra L. anyaggal keverve, mint gyapjúfonalak kezelendők. 50 százalékon túl a vámtarifa 496. tétele alá esnek.

Szövött, nyomott árúk, szalagok, rojtok, paszomántok és minden egyéb olyan gyapjúárú, amelyek 50 százalékgig terjedő Celofibra L. tartalmúak, gyapjú árúként kezelendők. 50 százalékot meghaladó keverésnél ugyanezek mint műselyem árúk kezelendők 12.50 százalék luxusadóval és forgalmi adóval.

A vámtarifa 494. szakasza új szövegezést kapott a következőkben: a cellulozé eredetű celofibra (fiocco, Zell-Wolle stb.) fényezve vagy fényezetlenül, 15—30 centiméteres hosszúsággal kg.-ként 280 lei vám alá esik. A 30 centiméternél hosszabb rostok a 495. tétel alá esnek. A „féligfont“ celofibrák, tekintet nélkül a rostok hosszára, 25 százalék felárral is terhelendők.

A celofibra fonalak a tarifa 496. tétele alá esnek. Az ezekből készült szövött, nyomott árúk, paszomántok és egyebek a műselyemnek minősített hasonló árúk tétele alá esnek és luxus és és forgalmi adót fizetnek.

Egy milliárd márkát fordítanak a leállított német üzemek karbantartására

Berlinből jelentik: „A birodalom védelmére alakult minisztertanács“ Göring tábornagy elnöke alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az üzemek karbantartásához szükséges összegek fedezésére adót vetnek ki a német közgazdaságra.

Az intézkedés annak tulajdonítható, hogy a háború miatt egyes ipari ágakban majdnem teljesen megszűnt a termelés nyersanyag, tüzelőanyag, vagy munkakéz hiánya miatt. Ezeknek az üzemeknek a karbantartásához szükségesek azok az összegek, amelyeket valamennyi német gyár, kereskedelmi vállalat, biztosító társaság egyetemlegesen fizet. Egyedüli kivételt képez a mezőgazdaság, az erdőipar, hajózási vállalatok és idegenforgalmi képviselők. A segélyezésről kibocsátott rendelet nem tünteti fel a szükséges összeget. Tekintetbe véve azonban, hogy 1938-ban a német ipar 19 milliárd márká értékű beruházást hajtott végre, amelyből mintegy öt százalék most immobilizálta, hozzávetőlegesen egy milliárd márkát kell előteremtenie a fizetésre kötelezett német vállalatoknak. Minden valóságosság szerint az újabb pénzügyi teher elviselésére az ipari termékek árának emelkedése fog következni. (Universul.)

A petróleum járadékok konvertálása

Az átváltás feltételei

A pénzügyminiszter részletes közleményt adott ki az angol fontra szóló petróleum-járadék papiroknak a belföldi viszonylatban 3 százalékos consolidare papirokra való átcserélése tárgyában, amit a hivatalos lap 42-ik számában megjelent és lapunkban ismertett rendelet törvény irt elő.

A 100 angol font névértékre szóló petróleum-járadékot, hozzáértve az 1933 június 1-től 1938 június 1-ig bezárólag lejárt szelvényeket is, 30.000 lei névértékű és 1938. november 15-től tovább folyó szelvényekkel ellátott 1935. évi 3 százalékos consolidare papirokra cserélik át. A kicseréléshez be kell szolgáltatni a fontra szóló értékpapírt 1933 június 1-től egészen 1938 december 1-ig terjedő összes szelvényeivel, aminek ellenében a consolidare papírt 1939 május 15-től kezdődő szelvényeivel kapják meg, tehát az 1938 november 15-iki szelvényig bezárólag a szelvényeket nem kapják kézhez. Ha az angol fontra szóló papírból hiányzik az 1933 június 1. és 1938 december 1. közötti szelvények valamelyike, ennek az értékét levonják a 30.000 lei névértékű consolidare papírból.

Ez a levonás a következő: az 1933. júniusi és decemberi szelvényekért egyenként 173—173 leit, az 1934 júniusi és decemberi szelvényekért 211—211 leit, az 1935 éviéért 216—216 leit, az 1936. éviéért 334—334 leit, az 1937 éviéért 344—344 leit és az 1938 éviéért 352—352 leit. A hiányzó szelvények értékének a 30.000 lei névérték

ság egyetemlegesen fizet. Egyedüli kivételt képez a mezőgazdaság, az erdőipar, hajózási vállalatok és idegenforgalmi képviselők. A segélyezésről kibocsátott rendelet nem tünteti fel a szükséges összeget. Tekintetbe véve azonban, hogy 1938-ban a német ipar 19 milliárd márká értékű beruházást hajtott végre, amelyből mintegy öt százalék most immobilizálta, hozzávetőlegesen egy milliárd márkát kell előteremtenie a fizetésre kötelezett német vállalatoknak. Minden valóságosság szerint az újabb pénzügyi teher elviselésére az ipari termékek árának emelkedése fog következni. (Universul.)

tékből való levonásánál úgy járnak el, hogy az 500 leien aluli összegek 249 leig nem létezőnek tekintetnek, viszont ha az 500 leien aluli maradvány 250 lei, vagy több, akkor a teljes 500 lei kerül levonásra.

A petróleum-járadékok lejárt szelvényeit külön is be lehet mutatni átcserélésre. Ilyen esetekben a szelvényeket a fenti átszámítással lei értékre teszik át és ugyancsak a most leírt módon 500 leire fel, vagy lekerekítik, hogy a megfelelő 500 leies papírt ki lehessen adni.

A petróleum-járadék papirokat 1940 március 1-től lehet a köztartozások igazgatóságánál Bucurestiben, Str. Dr. Răureanu 3. szám alatt becserelés végett kérvénnyel letenni. A kérvényben a bemutató nevét, lakását, az értékpapírok számait és a szelvényeket kell megjelölni és ezek után a következő kérelmet írni: kérem ezeknek 1935 évi 3 százalékos járadékpapírra konvertálását az 1940 évi 19. számú rendelet törvény feltételei szerint. (Rugandu-vă să binevoiti a dispune convertirea lor in titluri de rentă 3 la sută 1935 in condițiunile decretului lege Nr. 19. din 1940.)

Ha a szelvényeket külön mutatja be valaki átcserélés végett, akkor ezekről esedékességük szerint jegyzéket, borderout kell kiállítani és ezt a jegyzéket kell benyújtani ugyanolyan kérelemmel, mint magát az értékpapírt a fentiek szerint.

Passiójáték

ma, vasárnap, március 3-án

a Novotny-vendéglőben

Délután 2 órakor gyermekeknek. Délután 5 órakor felnőtteknek

— Ratifikált gazdasági egyezmények. A hivatalos lap közli, hogy a kormány felhatalmazást nyert a következő nemzetközi egyezmények jóváhagyásának kicserélésére és végrehajtására: Németországgal 1939 május 20-án Berlinben aláírt vámegezmény a cseh és morva protektorátusra vonatkozólag. A Görögországgal 1939 június 5-én Bucurestiben kötött pótegezmény a kereskedelem és hajózás tárgyában 1931 augusztusban létrejött egyezményhez. Az Olaszországgal Rómában 1939 december 19-én az 1934 január 5-iki kereskedelmi és hajózási egyezményhez pótlólag aláírt harmadik jegyzőkönyv. Az olasz-albán vámunióra vonatkozólag a román-olasz kereskedelmi és hajózási egyezménynek a kiterjesztéséről szóló egyezmény.

(=) A szódavízkészítők céhének jogi személyisége. A munkaügyi minisztérium közölte a temesi helytartóság szódavízkészítő iparosainak céhével, hogy ez év február 15-én megjelent 452. számú királyi kézirat a cég jogi személyiségét elismerték. A cég most már megkezdheti működését, irodája a belvárosi Eugen de Savoia ucca 18 szám alatt van.

— A tengerészet és a légügy anyagbehozatalai. A hivatalos lap rendeletet közöl, amellyel február 20-tól kezdődő hatállyal külön behozatali megrendelési hivatalt állítanak fel a légügyi és tengerészeti minisztérium anyagbeszerzési igazgatósága mellett. Ennek az új hivatalnak a feladata szabályozni a külföldi szükséges megrendeléseket, megállapodásokat és szerződéseket, három hónapos időközök alapján felállított statisztikák szerint központilag előirányozni a behozatal útján fedezendő anyagellátást, nyilvántartani a szállításokat és a fizetéseket. A hivatal egyben a hazai ipar védelmét is szolgálja, hogy olyan anyagot és árut ne rendeljenek a külföldről, amit a belföldön is meg lehet kapni megfelelő mennyiségben és a szükséges idő alatt.

(=) A bánági gabonapiacra élénk kereslet mutatkozik a búza iránt és az üzletkötések is megindultak. A piaci árak a következők: Búza 535, tengeri 395, korpa 330, újzab 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

— A kincstári amnesztia új meghosszabbítása. A pénzügyminisztérium közhírré teszi, hogy a többször meghosszabbított kincstári amnesztiát 1940 március 15-ig még egyszer meghosszabbította. Akik elmulasztották adó, vagy illetékköteles tartozásaikat annak idején bevalani, vagy tévedésből nem történt meg a megadóztatásuk, eddig az ideig még jelentkezhetnek és büntetés nélkül fizethetik tartozásaikat. Ennek az utolsó határidőnek a letelte után haladéktalanul megkezdik a pénzügyi megbízottak a vállalatok, cégek és egyének ellenőrzését és ahol hiányt találnak, a rendes büntetésen felül az amnesztia rendeletben előírt pót-büntetést is kiszabják a nemzetvédelmi alap javára. Ez azonnal végrehajtható és semmi körülmények között le nem szállítható.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet közleménye

A növény faj- és létfentartási ösztöne

Az ember felnövekvő gyermekét, amidőn azok elég erősek ahhoz, hogy az élet nehézségeivel megküzdhessenek, a szülő tehetségéhez képest ellátja őket útravalóval és szabadjára engedi, hogy azok új életet kezdhessenek és a család fáját egy ággal szaporítsák.

A szülői ösztönök egy-egy ilyen szép mozzanattal az állatoknál is észlelhetők.

A faj- és létfentartási ösztönnek gyönyörű példaképei áll a szemlélő előtt a növények világából, melyek fajuk létéért, elszaporodásáért, uralomra jutásáért, a modern műszaki tudományok mai eszközeiből, már az ősidők óta használják pl. az ejtőernyőt, dobógépet, sűrített levegővel való lövést, repülést, a meleg levegő fészítő erejét, a kartácsszerű lövést és még számtalan hasonló eljárást ahhoz, hogy leszármazottjait mentül biztosabb életlehetőséghez juttassa.

Fajuk elszaporodásáért minden kínálkozó alkalmat kihasználják, hogy utódait szétküldhessék a szélrózsa minden irányába. Egyik a magházán vagy magván fejlesztett kampós horgaival ragad emberre, állatra, hogy így hordassa magát szét pl. a nagy lapu, a ragadozó muhar, a farkosfog, a szerb tövis, a galaj, stb. Másik fajnövény az árvizeket használja ki terjeszkedésre, ezek a bóbítás magu növények pl. a gyermekláncfű, bakszakál, vetési acat, az árvalányhaj, a fűzikék, stb. Egyik-másik növény beért magvait a szelek szárnyán sokszor pár száz kilométerre is elrepíti.

Vannak növények, melyek magházukat izletes húsos burokkal veszik körül, hogy azzal táplálékul szolgáljanak embernek, állatnak és így az szét hordva, a mag a talajba kerül és életre kel, ezek a gyümölcsök. Pl. a lép rigó ülteti át egyik fáról a másikra a fagyöngyöt, a fekete rigó, seregély, énekes rigó hordja szét a csontmagu és bogyós gyümölcsöket, mint pl. a vadalma, körte, galagonya, mogyoró, dió, nagyon sokszor a mókások, harkályok, varjúk és egyes nagyobb vadak révén jutnak az erdő, vagy határ egyik részéről a másikra.

Vannak növények, melyeknek magházal egy-

egy kis dobógépek, bombák, melyek a beért magvait adott esetben maguktól több méterre is eldobják, pl. a mezei gólya orr, a magvait a magházán fejlődő négy rugó szerkezettel, a világ négy tája felé dobja, a flox tojásdadszerű magháza a legnagyobb hőseget használja fel a magház felrobantására, amikor is a magház négy magvát a robbanás, jó messzire eldobja a növénytől. Előttünk áll a nyenyulj hozzám vagy a kerti babzsamina, a beért magháza úgy dobja magát el a magot, mint az ágyú kartács lövedéke. De annál csodálatosabb az ugorkás magdobó növény munkája, amely amidőn a mag beérett, gázokat fejleszt, amely a magház egyik végét feltépi és a beért magvakat a magházban összegyülemlött nedvvel együtt magából több méternyire kilövi.

Magévo madarak által felszedett gyommagvak bizonyos része is emésztetlenül újra napvilágra, a talajba kerül és életre kap.

A bóbítás magu növények közül remekbe készült ejtőernyője van a bakszakálnak és a gyermek láncfűnek. Az árvalányhaj és az örvénygyökér, a bóbítás magvának alsó felére még furoszerű menetről is gondoskodott, hogy a szél által mozgatott bóbítva, a magot biztosabban a talajba helyezze.

Egyes faféleség a magvát, repülő szírnnyal is ellátta, hogy az a szülőhelyétől adott esetben pár-száz méterre is elrepülhessen. A nyírfa mag, akár csak egy, egyfedelű repülőgép úgy van megalkotva. A szilfa, a gyertyán, az éger, a fűz, a nyár, bálvány, kóris, stb. magvai mind elvannak látva repülő-szárnyakkal, melyek szeles időkben válnak el örökre szüleiktől. Szinte passzió nézni a juharfák magvainak evezőrepülését szeles napokon. Milliárdszámra tehető azon néma kis vándoroknak a száma, melyeket anyjuk útjára ereszt, lombhullástól rügy fakadásig, de csak elenyésző kis részüknek sikerül otthon alapítani. A növény úgy is elérte célját, mert sokan vannak és ha évente csak egy utódot sikerül egy fának vagy növénynek életre kelteni, biztosítva van a fajfentartás.

Bíró Pál

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harminennyolc százalékos felár is belefoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dramma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

(=) Új cégek. A temesi cégbizottság legutóbb tartott ülésében több cégbejegyzési kérvényt tárgyalta és a következőknek adta meg a végleges cégműködési engedélyt: Bojan Titia Vajdahumyadon, elhalt férje vegyes kereskedését vezet tovább, Paritka János Oravocán vegyes kereskedést kezd, Glava Gh. Tiberiu Déván könyv- és papírkereskedést folytat, Gherman Vasile Szászvároson vegyes kereskedésre kapott engedélyt, Blaga Carol Petrozsényban gyarmatárú- és gabonakereskedéssel foglalkozik.

Rádió

VASARNAP, MARCHIUS 3.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 9.55: Istentisztelet. 11.15: A katonai szimfonikus zenekar hangversenye. 13: Időjelzés és vízállásjelentés. 13.02: A Predescu zenekar hangversenye. 13.20: Időjelzés és látványosságok, kulturális és sportközlemények. 13.30: A hangverseny folytatása. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 14.30: Bemutató az Alhambra legújabb revűjéből. 14.50: Különböző közlemények. 15: Gazdasági hírek és tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: Premilitár óra. 16.30: Hanglemezek. 17.15: A Munka és jókedv órája. 18.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 18.17: A Luceafarul zenekar hangversenye. 19: A hét. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.55: Sport és technikai közlemények. 20: Előadás. 20.20: Hanglemezek. 20.45: Hírek. 21: Operaközvetítés. 22.10: Hírek és sporteredmények. 22.30: Hanglemezek. 23.10: Hanglemezek.

Budapest I. 9: Ébresztő. Majd Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 16.45: A Melles Béla-zenekar műsora. 17.30: „Bujdosó Balassa Bálint.” Előadás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zongora hangverseny. 19.15: Orbán Sándor magyar nótákat énekel. 20.15: Hírek. 20.25: Jazz-zene. 21: Sporteredmények. 21.05: „Mosoly a harcmezőn.” Előadás. 21.30: „Bombaüzlet.” Operett három felvonásban. 22.25: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.45: Hanglemezek.

Budapest II. 12: Cigányzene. 13.05: „Levente rádió-félóra”. 16.05: Hanglemezek. 20.25: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.50: Időjárásjelentés

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

91

— Semmi csak... Apa, még ma visszautazunk Párisba.

4.

Diadalmasnak azonban még sem volt nevezhető a bevonulás. Amikor Isabel áthaladt a hosszú, szőnyeggel bevont folyosón, a jól ismert szobák felé, ahol gyermekkorának nyugtalanító, de akkor még ábrándokkal teli éveit élte, egyszerre kétségei rohantak meg: minek jött haza, mi keresni valója van itthon? Nem süketek-e a falak és lesz-e neki ereje megfékezni önmagát? A Montfleury-ház kietlenebb és szeretet nélkülibb volt, mint bármikor. Mintha az évek, amelyek végigvonultak lakóik felett, a falakon is otthagyták volna nyomaikat. A jó öreg Baptiste, az üzemi portás, hideg ünnepélyességgel vitte maga előtt, mellét nekitámasztva a nagy bóröndnek és Dagro, az agár cseveszeten ugrált, hogy újra megpillanthatta úrnőjét. Szegény Dagro lesoványodtál, egy éve senki sem törődik veled!

Mit is várt volna? Hogy a világ változzék meg körülötte? Ezek a jól ismert, fehérre lakkozott, beépített ruhásszekrények, csillárok és kandallók változtassák meg az arcukat? Hiszen létezésüknek éppen az az értelme, hogy a szilárdságnak, a megbízhatóságnak a látszatát érezzék fel. Belépett a szobába, amely ott terült, ahol a két folyosó derékszőget alkotott. Minden úgy volt, ahogy egy évvel ezelőtt elhagyta.

Montfleury félrevonta a függönyöket, hogy jobban lehessen látni a szobában. — Anyád még nem kelt fel, — szólott, kimutatva Betty asszony szobája felé, amelynek ablakán be voltak

téve a redőnyök. — Pedig féltizenkettő is elmúlt. Ilyenkor már rég ébredezni szokott.

— Most menjek be hozzá? Hogy gondolod, apa?

— Hadd, hogy pihenjen! Azt hiszem, nem veszít vele semmit, ha megváród, amíg ő jelentkezik.

— Igazad van, apa, — mosolygott össze vele titkos cinkossággal.

Montfleury megcsókolta homlokán, a haja alatt és átment az ő szobájába. Tulajdonképpen le kellett volna feküdnie, hiszen egész éjjel utaztak. De az még nem fordult elő sohasem, hogy napközben feküdjék le, ha éppen nem volt beteg. Pedig fáradt, kimerült, érzé minden tagjában és közbe-közbe a szívét is fognia kell, mert belenyilalik. Lefeküdni? Betegnek lenni? Hogy is ne! Itthon van Isabel és ez meg kell, hogy acélozza minden erejét.

Isabel a fürdőszobában volt, amikor anyja kopogtatott az ajtón.

— Én vagyok, édesem. Hogy volt szíved be sem jönni hozzám, amikor megérkezél? A kádban vagy? Nem baj, kapj magadra valamit és nyisd ki az ajtót.

Be kellett éresztenie. Amikor meglátta anyját, hosszú, feltűnően sárga selyem fésülő-köpenyében, arcán krémmel, amelyet még nem mosott le, elpárolgott minden ellenséges indulata, amelyet valaha is érzett vele szemben. Nem, anyját az ő saját mértékével kell mérni. Nagy, önző gyerek volt mindig, ezen nem lehet változtatni. Vénülő, önző gyermek! Híres lábszára, amely kivillant a selyemköpenyegből, ma már tele visszerekkel. A nyaka ráncos, a bőre mindenütt lazul. Minő nagyszerű energiák vannak benne, hogy még mindig tetszeni akar.

— Hogy énekesem mindent csak utólag lehet megtudnom, — sopánkodott. — Apád Zürichbe repült. Nekem egy árva szót sem szolt, hogy ott találkoztatok. Annyit megérdemeltem volna, hogy legalább onnan hívjatok fel telefo-

non. De, nézzelek csak meg alaposabban... Te haszontalan! Tudod, hogy milyen rettenetesen haragszom rád azért, amit velem műveltél, az anyáddal. Egyetlen levelemre sem válaszoltál. Férjhez mentél, elzüllöttél, talán még gyereked is van — nézett reá nyugtalanul.

Isabel mosolyogva, mint aki a jól ismert hangot fedezi fel újra, helyezkedett el ismét a fürdőkádban és rugalmasan paskolta magát. Anyja leült a hátnélküli székre, a kád mellé és beszélt, beszélt.

— Remélem, férj uradat otthon hagytad? Látni sem akarom. Ha tudtam volna, hogy ez az a fiatalember, aki téged akkor Genfben táncolni kért fel, csavarja majd el a fejedet, menten kikapartam volna a szemét. Az én anyai szívem más jövőt szánt neked.

Isabel ekkor teljes erővel megeresztette a zuhanyt, csakhogy lármába temesse anyja meszterkelt, képmutató szavait. Most már fecseghet, nem hallja úgy sem. Hiába, ezen túl kell esni. Türelemnek kell lennie, angyalnak, ha azt akarja, hogy végül is az ő akaratereje kerekedjék felül.

— Legfőbb ideje volt, hogy hazajöjj. Fontos családi dolgok várnak megbeszélésre. Manapság nem lehet olyan felelőtlenül élni, mint ahogyan te élsz.

Isabel a tuss alatt állott és engedte magára a vizet. A forró hirtelen átcsavarta a hidegre. A víz ráfröccsent Betty asszonyra, aki komikusan kezdett sikoltozni. Isabel a tuss alatt elragadó látvány volt, remeke az arányosságnak. A vízecspekpek gyöngyöztek egyenletesen barna, fészes bőrén. Betty nagy szakértelemmel vizsgálta, de „áldott jó anyai szíve” nem engedte meg, hogy egyetlen elismerő szót is mondjon.

— Nem akarlak már most kellemetlen hírekkel traktálni, apád mindenesetre szépíti a dolgokat. Szörnyű nehezen ment, amíg rávettem, hogy utazzon el Zürichbe és tárgyaljon a gyár eladása dolgában. Hallom, még mindig nem tu-

HETFO, MARCHIUS 4.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés és vállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, látványosságok, művészeti és kulturális hírek, sportközlemények. 13.30: A rádiózenekar hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 15: Rádióközlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Énekszámok. 19.35: Hegedűhangverseny. 20.00: Magyar nyelvű hírek. 20.10: Felolvasás. 20.25: Énekszámok. 20.45: Hírek. 21: Hanglemezek. 22.10: Hírek. 22.30: Zongorahangverseny. 23.00: Hanglemezek. 23.45: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.20: Közvetítés a „Magdolna Otthon”-ból. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákkézlő. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zongora hangverseny. 18.40: A rádió szalózenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Egressy Béni és Szerdahelyi József dalai. 21.30: Előadás. 22: Zongoraötös. 22.40: Hírek. 23.10: Hanglemezek. 24.25: Cigányzene.

Budapest II. 19.45: Német nyelvoktatás. 20.30: Elbeszélés. 21: Hírek. 21.25: Liszt-művek. 21.55: Felolvasás. 22.20: Cigányzene. 23.10: Időjárásjelentés.

KEDD, MARCHIUS 5.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: A Tandin zenekar hangversenye. 13.20: Időjelzés, látványosságok, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Hanglemezek. 14.00: Hírek. 14.20: Hanglemezek. 15: Rádióközlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. 20: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20.10: Felolvasás. 20.25: Énekszámok. 20.45: Hírek. 21: A szimfonikus zenekar hangversenye. 22.10: Sporthírek. 22.30: Hegedűhangverseny. 23: Hanglemezek. 23.45: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Ének hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Zongora hangverseny. 14.30: Szalózene. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Beszélgetés. 19.15: Előadás. 19.45: Ének hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.20: Elbeszélés.

dott zöldágra vergődni. Ő persze semmit sem közöl velem, de remélem, téged mindenbe beavattott. Ne felejtse el, édesem, hogy mind a kettőnk jövőjéről van szó. Ő megjátssza a nagylelkűt, a szerető apát, de ugyebár, nem adta ki a hozományodat sem? Szeretem az ilyen jószágot! Macakossága, megátalkodott önfejlése, amely most, hogy egyre öregszik, mindinkább elhatárolódik rajta, tönkre fog tenni valamennyiünket. Muszáj, kislányom, összetartanunk!

Isabel hideg megvetéssel lépett ki a fürdőkádból, fölkapott egy firdőköpenyegét magára, odaült a toalett-asztalkához és felcsavarta a villanyt, amely két gyertyatartóban égett és fényét összpontosította a forgatható antik kézi-tükörre, amely közöttük állt. Isabel a csengőt kereste, hogy behívja a szobalányt. A saját piperecikkeit akarta használni, a saját fésűjét.

— Még mindig Susette van nálad? — kérdezte, hogy másra terelje a beszélgetést, mert erről a témáról utált az anyjával tárgyalni.

— Susette? Ne is ejtsd ki a nevét előttem! Rútul visszaélt a bizalmammal, meglöpett és... —

— Lecsúgták talán? —

— Azt nem. Ellenben fölkapaszkodott az uborkafára. Elcsábított egy egyetemi tanárt, egy komoly orvosprofesszort, ahol eddig a váróterem ajtaját nyitogatta és a végén elvettette magát vele. Ma már estélyeket ad.

— Ez a ti társadalmatok, — gondolta Isabel magában. — Képmutatás mindenütt. De miért ütközik anya meg rajta, Páris legnagyobb képmutatója?

— Képes volt téged is meghívni, — mondotta, visszafordulva anyja felé.

— Ennyire még sem szemtelen! Ellenben egy társaságban találkoztam vele és majdnem botrányt csináltam, képzeld csak... —

Kezdte mondani, hogyan. Isabel azonban már tükör előtt.

— Drága, jó anyám, ezt majd el fogod mesélni egy más alkalommal. Ezt is, meg összes

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dumas doktor vichyi szakorvos „A reuma és a reumatikus betegségek” című munkájában írja: Ha elakadunk élni a reuma által okozott betegségi tünetek megszüntetését, akkor át kell alakítanunk a szervezetet ama részét, amelyen ezek a reumatikus betegségek fejlődnek. Küzdenünk kell a hajlamosság, az artritizmust okozó húgysavas lerakódások ellen. Fentközltek alátámasztására közülük az alábbi megfigyelést:

Megfigyelés I) X... urhölgy. 45 éves, egy reggelén magához hivatott. Két napja nagyon erős fájdalmakat érez bal felső karjában. A fájdalom jellemzésére azt mondja, hogy „madárszárny” formájú területen éri a fájdalmakat. A valóságban: spontán, nagyon éles fájdalmak, amelyek a legkisebb mozdulatra vagy nyomásra fokozódnak; a fájdalmas terület a hátgerinc baloldalán kezdődik a lapocka területén folytatódva, az egész vállra és karra kiterjed. Főként a felső-kar első része különösen fájdalmas, az ízületekben semmi. Az izomerő annyira legyengült, hogy a beteg nem tud velem kezét adni... A fájdalmak türethetetlenek éjjel nem tud aludni. Antipyrin, exalgin, fanacetin kezelés sem képes a fájdalmakat enyhíteni! Eredménytelen maradt 2 és fél gram ospirin.

forró téglák, sőt egy erős chloral, bromurel és morfiumból álló folyadék előírása is. Mindezek elig hoztak pár órai álmat. Tekintettel arra, hogy a betegnél, már hosszabb ideje, az artritizmus tünetei mutatkoznak, ezt tanácsolom, hogy szedjen naponta 3 kanál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozik. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem nyugodtnak érzi magát. Néhány nap múlva ismét hívják: a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panasolja, hogy a fájdalmak nem mutatnak el teljesen. Elrendeltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t.

X... urhölgyet 8 nap múlva láttam ismét, és teljes helyre volt állva egészsége.

AZ URODONÁLT HOSSZU ESZTENDŐK ÓTA DICSERIK a világ legnagyobb orvosai

Az URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI

1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. Az URODONAL kúra alkalmazásával nem kell különleges étrendet követnünk.
3. Szedhető az év bármely szakában.

A társadalombiztosító intézet orvosi kara is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGBIZHATÓ MÁRK

lés. 21.50: Egy dallam vándorlása a zenekarban. Közvetítés. 22.40: Hírek. 23.10: Szalózene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Magyar tánclemezek.

Budapest II. 18.15: Ruszin hallgatóknak. 18.45: Muzsaszínház előadása. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 21.50: Cigányzene. 22.40: Időjárásjelentés.

szenzációidat. Most csak arra kérnék, hogy öltözzünk fel mind a ketten. Nem tölthetjük egész napunkat fél meztelenül és dühöngünk azért, mert Susanne az orránál fogva vezet mást is, nemcsak téged. Bölcsen mondtad az imént, hogy nem élhetünk felelőtlenül.

— Hát ez igaz.

Dél tájban Isabel lement apjához, az irodába, hogy együtt ebédeljenek. A gyári személyzet déli szünetet tartott, de az irodában még dolgoztak. Találkozott Hortensével, aki egyre feketébb és csínyább lett az áhítatos élettől, csak szemében ragyogott a lelki nyugalom szépsége, amely ellensúlyozta ütött-kopott vonásait. Találkozott Braucarddal, a mogorva vegyész, aki ezúttal bőbeszédű volt, odavezette Isabelt a faliszekrényhez, ahova egy évvel ezelőtt beakasztotta fehér munkaköpenyegét és most is ott lógott egy szegen. Isabel nevetve vette fel magára és csodálatosan jól érezte magát benne. Hiszen már akkor jól indult — gondolta — s ha akkor Darianek nem jut eszébe, hogy apját balkáni utazásra csábítsa, egészen másképpen alakult volna minden. Vagy ki tudja? Előbb a veszélyre volt szükség, hogy ráeszméljünk a kötelességeinkre.

Most újra benn ül az irodahelyiségben, az apja szobájában. Visszaemlékezett arra az időre, amikor féltettel felült erre az íróasztalra, készült ki Berlinbe és apjával vallásalapításról vitatkozott. Lehetséges-e, hogy ennyire megváltoztak volna mind a ketten? Ő lelkileg, apja pedig teljesen összetört ember, csak rá kell nézni. Az autóbaleset után nagy nehezen összeszedte magát. Az utazást is jól bírta, még Zürichben is megnyugtató volt az arckifejezése, de most teljesen beteg ember benyomását ébreszti fel benne. Rendkívül lesóványodott, a halántéka megvékonyodott, az arccsontjai pedig kiállottak.

Montfleury észrevette Isabel szemében kifejezését annak a tudatnak, amely már öt is hónapok óta gyötörte. Ha úgy is volt, hogy élet-

energiái most összefogtak, minden reggel csalahatatlannal arra ébredt, hogy már nem él soká. Betegsége természetével nem volt tisztában. Lehet, hogy csak öreg volt s már hatvanhárom éves korában érte utol a hetvenen túliak és a nyolcvanasok rokkantsága. Minden különösebb izgalom nélkül állapította meg magában, hogy még az a sovány vigasza sincs, hogy az öregek bölcsőbbek lesznek. Az öregek csak még öregebbek lesznek, fáradtabbak és zsémbesebbek, sok mindent el kell nekik nézni, mert közel állanak a sírhoz. A bölcsesség annyit jelent, hogy bele kell nyugodni az elmulasztatatlanságba, de ehelyett ő is úgy ragaszkodik a létezés eddigi formáihoz, mintha most indulna el befutni mozgalmas pályáját. Jeleket és tüneteket vesz észre magán, anélkül, hogy tudná, hogy ezek hosszadalmas s talán menthetetlen betegség kórkepeleihez tartoznak. Érelmeszesedés? Magas vérnyomás? Egy ízben enyhe gyomorvérzése is volt, amelyet elhallgatott... Fekély talán, vagy, Isten őrizz, rák... Mindenesetre meg kell vizsgáltatni magát!

De ránéztek egymásra és vita nélkül, egyszerű tekintetváltással megállapodtak egymás között, hogy ezt a kérdést nem fogják érinteni. A betegséget békében kell hagyni, mint egyéb zavaró jelenségeket, például Isabel sikertelen házasságát, a valóság tényeivel szemben való magatartását, bonyolultságában és szertelenségében és mindazt, ami ezzel összefügg. Nagyon természetesen az időt a jövőben, — amelyre gondolniok kell, akármennyire is tartalom nélkülinek látszik, — nem pazarolhatják Betty asszony kései megrendszabályozásának kísérleteire, egyáltalában: le kell mondaniok, hogy visszamenőleg bárminemű megselekedett, vagy elmulasztott dolognak fölhánytorgatásával gyötrjék egymást. Most kezdődik valami — ezt a „kezdetet” kell óvatosan megfigyelni és egyengetni.

(Folytatjuk)

LEGUJABB SPORT

A nagy érdeklődéssel várt Duna Kupa konferencia Temesvárott tegnap megkezdődött

A sportkörökben nagy érdeklődéssel várt Duna Kupa konferencia Románia, Magyarország és Jugoszlávia vezető sportférjai között tegnap Temesvárott megkezdődött. Gidófalvy Pál dr., a Magyar Labdarugó Szövetség miniszteri biztosa, tegnap délben, Popovics Kika, Jugoszlávia megbízottja pedig tegnap este érkezett városunkba. A magyar szövetség megbízottját, akinek neve és személye már Bucarestben is népszerűvé vált, az állomáson Juga Liviu dr., a román szövetség megbízottja és Susman dr. üdvözölték. A két szövetség megbízottai tegnap délután előzetes megbeszélést tartottak és megtárgyalták a Duna Kupa szabályzatát. A konferencia résztvevői tegnap este közös vacsorán vettek részt. Ma, vasárnap délelőtt az érdelemes megbeszélésekre kerül a sor. Délben tizenkét órakor, a vendégek meglátogatják Baran Coriolan dr. főpolgármestert, délután pedig megjelennek a Ripensia—Gloria-CFR nemzeti baj-

noki mérkőzésen. A meccs után véglegesítik a tárgyalások eredményét és aláírják az egyezményt, majd résztvesznek a főpolgármester által tiszteletükre adott vacsorán.

A Déli Hírlap munkatársa felkereste Gidófalvy Pál dr.-t, aki szívélyes előzékenységgel nyilatkozott a Duna Kupa konferencia várható eredményéről.

— A szívélyes fogadtatás után és a barátságos szellemben folyó előzetes megbeszélés alapján biztosra veszem, hogy sikerül tető alá hozni mindazt, amiért Temesvárra jöttem. Remélem, hogy semmi akadály nem lesz a Duna Kupa szervezeti szabályzata elfogadásának, mert ezt a konferenciát jól előkészítettük és a szabályzatot elvileg már mind a három ország szövetsége elfogadta. Most már inkább csak a technikai kérdések megbeszélése van hátra. Juga Livius dr. közölte velem, hogy a román szövetséghez megérkezett a bolgár szövetség az-

irányú kérése, hogy szintén résztvehessen a Duna Kupa mérkőzéseiben. Erre vonatkozólag azonban a három alapító ország szövetségének megbízottai csak Zágrábban, a Középeurópai Kupa jövő heti megbeszélésein döntenek. A bolgárok részvételének kérdése a három ország egyöntetű hozzájárulásától függ.

— A szlovákok részvételéről szó lesz a konferencián? — kérdeztük Gidófalvy Pál dr.-t, aki erélyes kézlegyintéssel jelezte, hogy ez a kérdés most nem aktuális.

A magyar labdarugószövetség miniszteri biztosa azután még kiemelte, hogy a Duna Kupa keretében úgy az utánpótlás, mint az ifjúsági sport is újabb lendületet nyer, mert az A-csapatokkal együtt a résztvevő országok utánpótlása és ifjúsági csapatai is szembekerülnek egymással. Az első román—magyar Duna Kupa mérkőzést május 19-re tervezik. Az első csapatok Budapesten játszanak, míg az utánpótlás gárdái Bucarestben találkoznak. Ugyanezen a napon játszanak majd egymás ellen az ifjúsági csapatok is. A mérkőzéseket a résztvevő államok bírái vezetik.

Ez volt Gidófalvy Pál dr. nyilatkozata a konferenciával kapcsolatban, amely bizonyára kimélyíti Románia, Magyarország és Jugoszlávia egymás közötti sportkapcsolatait.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 8. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La hovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—18.

Alkalmazás

Mindenes, aki jól főz azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 676

Jó nevelésben részesült szíjgyártó tanoncnak magyar, vagy német fiú felvétetik. Timisoara IV., Str. Vacarescu 30. 716

Szobalány felvétetik. III., Splaiul Tudor Vladimirescu 12. ajtó 5. 708

Keresünk férfi-nyúlszörkalap készítéséhez és plattirozásához értő kalapost. Ajánlatokat „Alfa” kalapgyár, Bucaresti, Mátásari 23 kérünk. 185

Állást keres

Bejárónó állást keres a délelőtti órákra, csak a II. kerületben. Címetek kéri a kiadóban leadni. 820

Lakás

Elegánsan bútorozott uccai szoba különbejárattal azonnalra kiadó. I., Str. Eugen de Savoya 1. I. em. 1. 675

Magas földszintes háromszobás, fürdőszobás lakás a TMTE-pálya mellett villamostól egy percnnyire, nagy kerttel, április 1-re bérebeadó. „Informator” Str. Eugen de Savoya 1. 701

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 3 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modern háromszobás családház jutányosan eladó. Ujfreidorf 21. ucca 28. 702

Modern háromszobás uccai I. emeleti lakás május 1-re kiadó. Str. Bonnaz 11. (Küttl térnél). 670

Modern ötszobás földszintes lakás, szép és tágas mellékhelyiségekkel a Coronini tér 4 szám alatt május 1-re kiadó. 710

Háromszobás modern lakás kiadó. III., Splaiul Tudor Vladimirescu 12. 709

Modern háromszobás lakás, hallal, új épületben májusra kiadó. II., Str. Trei Augusta 31. 713

Állás-vétel

Eladó betegség miatt I. oszt. étterem nagy forgalmú söntéssel Temesvár-Józsefváros legforgalmasabb helyén. Ajánlatokat „Jó forgalmú” jelígre a kiadóba. 703

Eladó 3—5 hold föld Temesvárott. Érdeklődni a háztulajdonosnál III., Str. Virgil Onitiu 3. 700

Családi ház 3 szoba, mellékhelyiségekkel, kert és gyümölcsfákkal eladó. IV., Str. Brâncoveanu 74. 695

Gyermekkelengyét kifogástalan állapotban megvételre keresek. Címetek kérem a kiadóban leadni „Gyermekkelengye” jelígre. 706

Rövid keresztűros fekete zongora jutányosan eladó. Telefon: 12—71. 712

Megvételre kerestetik egy használt jókarban lévő W. D Hanomag és egy Fordson traktor. Részletes ajánlatot kér: Industria Economia r. t. Timisoara IV., Str. Bratianu 34. 714

Kis családi ház II., Str. Olanda 4., a szőlőkben eladó. 711

Házhely Belvárosban, központi fekvéssel eladó. Cím a kiadóban. 717

Külföntéle

Elveszett február 23-án Tamara nevű nagy dög kutya. Megtaláló jutalom ellenében adja le Cap. Marin I. kerületi tűzoltóságon. 715

OLCSÓ, FINOM

HAZI GYAPJU

katonák részére, úgyszintén perzsa-szőnyegnek és zsák-szőnyegnek ORIENTAL perzsa-szőnyeg-szövőde Timisoara IV., Bul. Berthelot 5

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.

A Temesvári Bank épületében

modern 3 és 5 szobás lakások és a Bulev. Regele Ferdinand 1 számú házban (volt Löffler A. palota) 2 szobás lakás irodahelyiségnek, vagy garzonlakásnak május 1-re kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

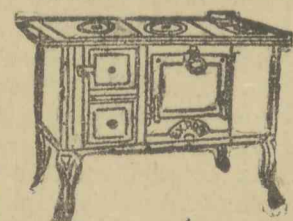
Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich fodrász

Traian-tér 8. szám

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben. Állandó rakétor románcsozott és fekete tűzhelyekben.

KÁLMÁN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem

Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

klisék a legolcsóbbak mert a legjobb

MODERN SZÉP OLCSÓ

bútorok

rendelésre és készen

Schuster Mihály

bútorgyárában, III., Coroana de Otel 11.

Irodai makulaturát

csakis egész nagy tételekben, magas árban állandóan vesznek. — Kertész, IV. Vladimirescu 27. Telefon: 13—58.

Speciál acélfogászati laboratóriumok részére. Villanyolvasztó készülék, pontheggesztő, polier motor, iv- és pontheggesztő ipari célokra, motortekercselés, villanyheggesztés.

A. TOTII

electrotechnic, Timisoara, IV. Str. Fröbl 36.

Hirdessen a Déli Hírlapban!